Lietas Nr. A420316014
Lietas arhīva Nr. AA43-0058-17/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 27.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Kanenberga,
tiesneši D.Makarova un V.Poķis,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Alveres" pārstāvim /pers. A/ un pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Alveres" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2014.gada 6.jūnija lēmuma Nr.22.9/L-15182 atcelšanu, sakarā ar Valsts ieņēmumu dienesta apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 23.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - dienests) Nodokļu kontroles pārvaldes Latgales kontroles daļa no 2013.gada 21.februāra līdz 21.maijam veica pieteicējai SIA ,,Alveres" pievienotās vērtības nodokļa auditu par laika periodu no 2011.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.oktobrim un uzņēmumu ienākuma nodokļa auditu par 2011.gadu.

Ar dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes Latgales kontroles daļas galvenās nodokļu inspektores 2013.gada 21.maija lēmumu Nr.23.5/L-522 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējai papildus nomaksai budžetā aprēķināts pievienotās vērtības nodoklis 24 119,80 latu, soda nauda 7235,93 latu, nokavējuma nauda 2702,06 latu apmērā, kā arī samazināts no budžeta atmaksājamais pievienotās vērtības nodoklis par 967,73 latiem un saistībā ar to aprēķināta soda nauda 290,31 lati.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja dienesta ģenerāldirektoram.

[2] Ar dienesta ģenerāldirektores 2014.gada 6.jūnija lēmumu Nr.22.9/L-15182 (turpmāk - pārsūdzētais lēmums) nolemts atstāt negrozītu sākotnējo lēmumu.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Auditā secināts, ka pieteicēja grāmatvedībā reģistrējusi faktiski nenotikušus darījumus ar SIA ,,PLS". Pieteicēja faktiski nav saņēmusi preces saskaņā ar SIA ,,PLS" vārdā noformētajām pavadzīmēm.

SIA ,,PLS" vārdā noformētajās pavadzīmēs ir norāde par transportlīdzekļa vadītāju un transportlīdzekļu reģistrācijas numuriem, bet pieteicējas pārbaudē iesniegtajās pavadzīmēs šāda informācija norādīta tikai 2012.gada 19. un 20.janvārī, 26., 29., 30. un 31.oktobrī noformētajās pavadzīmēs. Līdz ar to preču pavadzīmēs par vieniem un tiem pašiem darījumiem norādīta pretrunīga informācija, jo minētās pavadzīmes nav identiskas. Tas liecina, ka minētie dokumenti noformēti formāli, kas jāņem vērā, veicot visaptverošu novērtējumu.

[2.2] Izvērtējot darījumu ar SIA ,,PLS" apliecināšanai iesniegto 2012.gada 12.janvāra līgumu Nr.201212 par preču piegādi atsevišķās preču partijās saskaņā ar pieteicējas rakstisku pasūtījumu, secināms, ka tas ir vispārīgs un apliecina tikai pušu nodomu nākotnē veikt kādas noīgtās darbības – bez jebkādas identificējamas informācijas par konkrētu pakalpojumu sniegšanu un to apjomu, nesniedzot skaidru priekšstatu par darījuma norisi.

[2.3] Pieteicējas valdes locekļa /pers. A/ 2013.gada 21.februārī audita sākuma sarunas laikā sniegtais paskaidrojums par darījumiem ar SIA ,,PLS" ir vispārīgs, nesniedz konkrētu skaidrojumu par strīdus darījumu norisi. No paskaidrojumā norādītā nevar konstatēt, kā tika veikta saņemto preču kvalitātes un daudzuma pārbaude, un vai tā vispār tika veikta. Tāpat netika sniegta informācija, kā tika pārbaudīta personas, kura parakstījusi dokumentus SIA ,,PLS" vārdā, identitāte. Proti, kā gūta pārliecība, ka noformētos darījumu dokumentus SIA ,,PLS" vārdā parakstījušas komercsabiedrības amatpersonas /pers. D/ (*/pers. D/)* un /pers. E/.

/pers. E/ dienesta Nodokļu kontroles pārvaldei 2013.gada 16.aprīlī sniegtajā paskaidrojumā norādīja, ka personīgi darījumus SIA ,,PLS" vārdā neveica, bet pilnvaroja /pers. D/ veikt preču iegādi un realizāciju, noformēt pavadzīmes un rēķinus, veikt preču transportēšanu.

Lai gan dienesta Nodokļu kontroles pārvaldē 2013.gada 21.martā saņemta /pers. D/ vārdā noformēta vēstule, kurā apstiprināta SIA ,,PLS" komercdarbība un darījumu veikšana ar pieteicēju, taču uzskatāms, ka minētā vēstule nevar kalpot par strīdus darījumu reālas esības apliecinājumu, jo tā ir vispārīga un nesniedz ticamu skaidrojumu, lai strīdus darījumus atzītu par reāli notikušiem. /pers. D/ vārdā noformētā vēstule nesniedz informāciju, no kādiem darījuma partneriem iegādātas strīdus preces, nav norādes par darījumu faktisko norisi u.c. būtiskas reālas saimnieciskās darbības raksturojošas informācijas. Turklāt, ņemot vērā, ka /pers. D/ paskaidrojumu nesniedza personīgi valsts amatpersonai, bet iesniegta tikai viņa vārdā noformēta vēstule, nav iespējams gūt pārliecību, ka vēstuli sagatavojis /pers. D/ personīgi.

Papildus to, ka strīdus darījumus SIA ,,PLS" reāli neveica, netieši apliecina arī sabiedrības amatpersonas /pers. E/ 2013.gada 16.aprīlī sniegtais paskaidrojums, kurā norādīts, ka 2012.gada martā pēc /pers. D/ lūguma /pers. E/ veica SIA ,,PLS" pārreģistrāciju uz savu vārdu, bet visus darījumus un dokumentu noformēšanu ar pieteicēju veica /pers. D/.

[2.4] Atbilstoši dienesta rīcībā esošajai informācijai SIA ,,PLS" nav reģistrētas struktūrvienības. Savukārt sabiedrības juridiskajā adresē SIA ,,PLS" nav sastopama, ko apliecina tas, ka dienesta sūtītā korespondence nosūtīta atpakaļ. Līdz ar to nav konstatējama SIA ,,PLS" saimnieciskās darbības veikšanas vieta. Turklāt saskaņā ar SIA ,,PLS" iesniegto 2012.gada pārskatu komercsabiedrībai nav pamatlīdzekļu un materiāltehniskās bāzes saimnieciskās darbības veikšanai, kā arī nav nemateriālu un ilgtermiņa finanšu ieguldījumu. Minētais ļauj secināt par SIA ,,PLS" faktiskās saimnieciskās darbības neveikšanu.

[2.5] Dienests izvērtēja arī pieteicējas darījumu partnera SIA ,,PLS" tālākos darījumu partnerus un secināja, ka SIA ,,Nalas", SIA ,,Bruks VITs", SIA ,,Eslight", SIA ,,Domos Trading", SIA ,,Masanto", SIA ,,Lakoma" un SIA ,,Tinlex" nerealizēja SIA ,,PLS" preces.

[2.6] Izvērtējot lietā konstatētos apstākļus kopsakarā, secināts, ka trūkumi dokumentu noformēšanā ļauj apstrīdēt pieteicējas deklarēto darījumu ar SIA ,,PLS" faktisko esību. Tāpat lietā konstatētie faktiskie apstākļi nerada šaubas par noformēto darījumu simulatīvo raksturu, un pieteicēja, reģistrējot grāmatvedības uzskaitē pavadzīmes par faktiski nenotikušiem darījumiem, apzinājās savas rīcības krāpniecisko raksturu.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2014.gada 2.jūlijā saņemts pieteicējas pieteikums par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.

Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[3.1] Pārkāpjot tiesību normas, kuras nosaka to, ka iestādei jāsniedz atbilde uz sūdzību 30 dienu laikā, lēmums par sūdzības izskatīšanu tika saņemts tikai 2014.gada 6.jūnijā elektroniskā dokumenta veidā, tas ir, gandrīz gadu pēc sūdzības nosūtīšanas.

[3.2] Lēmumā nav konstatēts neviens pieteicējas tiesību normu pārkāpums – ne darījumu noformējumā, ne darījumu faktiskajā norisē. Audita pārskatā nav neviena konstatējuma, kas liecinātu par pieteicējas iesaistīšanos fiktīvos darījumos, noziedzīgās ,,ķēdēs" vai citādās prettiesiskās darbībās. Pie šādiem apstākļiem ir redzams, ka dienests prettiesiski un apzināti atbildību par citu uzņēmumu iespējamiem pārkāpumiem ir uzlicis pieteicējai.

[3.3] Ievācot informāciju par pieteicējas darījumu partneriem, tika konstatēts, ka SIA ,,PLS" ir veikta nodokļu pārbaude, kuras rezultātā dienests atzina darījumus ar pieteicēju, bet šī audita ietvaros darījumi netiek atzīti.

[3.4] Auditā vispār nav vērtēti pieteicējas veiktie darījumi, to patiesums un atbilstība normatīvajiem aktiem. Tā vietā audita pārskats satur tikai pieteicējai nezināmu komercsabiedrību iespējamos pārkāpumus, par kuriem pieteicēja neko nezina un nevarēja zināt.

[3.5] Auditores nav apstrīdējušas nevienu pieteicējas preču realizācijas darījumu, kas apliecina to, ka no SIA ,,PLS" iegādātās preces ir faktiski saņemtas un tālāk realizētas saviem darījumu partneriem. Pieteicēja savas preces ir realizējusi uzņēmumiem un iestādēm, kuras šobrīd darbojas, un dienestam bija iespējams pārbaudīt, vai preču realizācija ir notikusi.

[3.6] Auditores nav apstrīdējušas arī attaisnojuma dokumentu noformējumu starp pieteicēju un SIA ,,PLS", kas apliecina to, ka visi rēķini atbilst gan likuma ,,Par grāmatvedību", gan likuma ,,Par pievienotās vērtības nodokli" prasībām.

[3.7] Audita pārskats satur pieteicējai nezināmu uzņēmumu pārkāpumu uzskaitījumu. Tieši svešu uzņēmumu pārkāpumi ir par pamatu uzrēķinam, jo no tā tiek secināts, ka darījumi nav notikuši. Šāda dienesta rīcība ir pretrunā Eiropas Savienības tiesību aktiem un Eiropas Savienības Tiesas praksei.

[3.8] Pieteicēja ir ievērojusi visas likumdošanas prasības darījumu noformēšanā. Visi darījumi ir reāli, ko apliecina gan dokumentālais noformējums, gan iegādāto preču realizācija, kuru iespējams pārbaudīt un kura auditā nav apstrīdēta. Pieteicēja nevar būt atbildīga par to, kādā veidā un cik tiesiski SIA ,,PLS" ir iegādājusies preces.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2014.gada 4.augustā saņemts dienesta (turpmāk arī – atbildētājs) paskaidrojums, kurā, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem, norādīts, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

Papildus dienests norāda, ka SIA „PLS" nav veikts audits vai datu atbilstības pārbaude, kuras rezultātā pieteicējas darījumi ar SIA „PLS" būtu atzīti. Apstāklis, ka darījums faktiski nav noticis ar konkrēto darījuma partneri, neizslēdz iespēju, ka pieteicēja preces un pakalpojumus ieguva citādā veidā un varēja izmantot savā saimnieciskajā darbībā. Realizācijas darījumu neapstrīdēšana nevar būt par pamatu secinājumam, ka darījumi ar tiešajiem darījumu partneriem faktiski ir notikuši.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 23.aprīļa spriedumu pieteikums apmierināts un pārsūdzētais lēmums atcelts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Tiesa atzina, ka pieteicējas tiešā darījuma partnera SIA „PLS" amatpersonas /pers. D/, /pers. E/ tiesas sēdē, kā arī lieciniece /pers. F/ apstiprināja SIA „PLS" darījumus ar pieteicēju, liecinieki sniedza saprotamu un atbilstošu informāciju.

Liecinieks /pers. G/ ir apliecinājis, ka automašīnu *Volkswagen Golf* ar reģistrācijas numuru /numurs 1/ ir devis lietošanā /pers. E/. Lieciniece /pers. E/ ir apliecinājusi, ka minētā automašīna lietota preču piegādei pieteicējai. Kā arī liecinieks /pers. D/ un lieciniece /pers. F/ ir apliecinājuši, ka preču vešanā tika izmantota /pers. D/ automašīna *Subaru Legacy* ar reģistrācijas numuru EC 4616.

[5.2] Aplūkojot SIA „PLS" 2012.gada pārskatu (*lietas 1.sējuma 103.-105.lapa*) redzams, ka tajā norādīti uzņēmuma pamatlīdzekļi gada beigās Ls 26 apmērā. Tiesa uzskatīja, ka SIA „PLS" uzņēmējdarbības veidam - mazgabarīta mājas un biroja elektronikas preču pirkšanai un pārdošanai ir pietiekami pamatlīdzekļi - grāmatvedības datorprogramma. Pirkšanas un pārdošanas operācijām nav nepieciešama ievērojama materiāltehniskā bāze un finanšu ieguldījums. SIA „PLS" 2012.gada pārskats pietiekami raksturo SIA „PLS" uzņēmējdarbību (bijis Ls 563 787 apgrozījums, bijušas administratīvās izmaksas Ls 13 724 darba algām, telpu nomai u.c.), lai radītu priekšstatu par uzņēmējdarbību.

[5.3] Ar lietā esošajiem pierādījumiem kopumā – 2012.gada 12.janvāra līgumu Nr.NR201212, preču pavadzīmēm un liecinieku liecībām un rakstveidā sniegtajiem paskaidrojumiem - ir iespējams izskaidrot darījumu saturu un izsekot to norisei.

[5.4] Dienests pārsūdzētajā lēmumā ir vērtējis SIA „PLS" darījumu partnerus - SIA „Nalas", SIA „Bruks VITs", SIA „Eslight", SIA „Domos Trading", SIA „Masanto", SIA „Lakoma", SIA „Tinlex" un SIA „Embur" (*lietas 2.sējuma 153.-189.lapa*) – un apšaubījis SIA „PLS" darījumu partneru spēju veikt uzņēmējdarbību.

Lietā nav objektīvu pierādījumu, kas liecinātu par to, ka pieteicēja zināja vai tai bija jāzina, ka darījumi ar SIA „PLS", kas pamato tiesības uz atskaitīšanu, bija saistīti ar krāpšanu vai kāda cita tirgus dalībnieka piegādes lejupējā ķēdē izdarītu krāpšanu. Atteikumu izmantot priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības dienests nevar pamatot vienīgi ar nodokļu maksātāja darījuma partnera nelikumīgo vai fiktīvo darbību raksturu.

[5.5] Līdz ar to tiesa nonāca pie secinājuma, ka pieteicējai ir tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumu Ls 25 087,53 apmērā saskaņā ar pieteicējas 2012.gada janvāra – oktobra pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām, kas balstītas uz deklarētajiem darījumiem ar SIA „PLS". Veicot attiecīgās korekcijas pieteicējas 2012.gada janvāra – oktobra pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā aprēķinātā summa ir Ls 24 119,80.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 23.aprīļa spriedumu atbildētājs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūgts pieteikumu noraidīt kā nepamatotu un pārsūdzēto lēmumu atstāt spēkā.

Apelācijas sūdzībā ietverti turpmāk minēti argumenti.

[6.1] Atbilstoši dienesta izvērtētajai informācijai, pieteicējas darījumu partneris SIA ,,PLS" nav identificējams kā patiesais preču piegādātājs pieteicējai. Faktiskais preču piegādātājs konkrētajā gadījumā nav identificējams arī pēc visu darījumu ķēdē iesaistīto darījumu partneru saimnieciskās darbības izvērtējuma (darbaspēka nepietiekamība vai neesamība, deklarētā darbības veida neatbilstība pavadzīmēs norādītajiem darījumiem, neatrašanās reģistrētajās juridiskajās adresēs).

No minētā secināms, ka pieteicējas iesniegtie attaisnojuma dokumenti satur nepatiesu informāciju, kā rezultātā tie likuma ,,Par grāmatvedību" izpratnē nav atzīstami par grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem, kā arī par nodokļu rēķiniem, atbilstoši kuriem var izdarīt ierakstus grāmatvedības reģistros un pamatojoties uz kuriem var atskaitīt priekšnodokli.

Dienests ir secinājis, ka SIA ,,PLS" nav faktiskais preču piegādātājs. Līdz ar to iztrūkst būtisks priekšnoteikums priekšnodokļa atskaitīšanai. Turklāt lietā nav identificējama preču izcelsme.

[6.3] Pieteicējas amatpersona ne audita laikā, ne tiesā nav sniegusi konkrētu, detalizētu, identificējamu un objektīvi pamatotu skaidrojumu par deklarēto darījumu faktiskajiem apstākļiem. Pieteicējas sniegtā informācija tikai formāli apstiprina darījumu esību.

Pieteicēja nav paskaidrojusi, kāds bija pamats izvēlēties tieši šo darījuma partneri, kā tika gūta pārliecība, ka tieši SIA ,,PLS" varēs piegādāt preces. Pie šādiem apstākļiem ir konstatējama pieteicējas vienaldzība darījuma partnera izvēlē, kā arī attiecībā pret darījumiem. Pieteicēja nav sniegusi informāciju par preču tiešo ražotāju, to izcelsmes valsti, garantijas tiesībām un servisa pakalpojumu nodrošinājumu. Vienlaikus nav saprotams arī tas, kā tika veikta preču kvalitātes pārbaude.

[6.4] Darījumu apliecināšanai iesniegtais 2012.gada 12.janvāra līgums Nr.201212 noformēts vispārīgā formā. Pieteicēja ne dienestā, ne tiesā nav iesniegusi pārbaudei izdrukas no *Skype* vai e-pasta saraksti ar SIA ,,PLS", kas pierādītu, ka būtiskus līguma nosacījumus puses saskaņoja rakstiski, izmantojot *Skype* vai e-pastu.

[6.5] Pretēji pieteicējas pārstāvja tiesas sēdē norādītajam, ka pārdotās preces ir mazgabarīta, ko var paņemt rokās un aizvest ar jebkuru transportu, dienests konstatē, ka pieteicējai tika pārdotas arī preces, kas nav uzskatāmas par mazgabarīta, proti, televizori, printeri, mājas kinozāle, datori. Tādējādi dienests pamatoti ir vērtējis norādīto automašīnu spēju piegādāt pavadzīmēs norādīto preču daudzumu.

[6.6] Kritiski vērtējamas tiesas sēdē sniegtās liecības. /pers. D/ norādīja, ka pamats /pers. E/ iesaistīšanai uzņēmējdarbībā bijis tas, ka sakarā ar veselības pasliktināšanos viņš nevarējis tik daudz strādāt, bija nepieciešams palīgs. Savukārt no /pers. E/ tiesā sniegtajām liecībām secināms, ka savas darbības laikā SIA ,,PLS" viņa pilnvarojusi /pers. D/ veikt preču iegādi un realizāciju, noformēt pavadzīmes un rēķinus, veikt preču transportēšanu. No minētajām liecībām nav izsecināms, ka /pers. E/ stājās /pers. D/ vietā viņa veselības stāvokļa dēļ. Turklāt faktiski visu saimniecisko darbību SIA ,,PLS" veica /pers. D/ pats. Minētais liek secināt, ka /pers. E/ SIA ,,PLS" bijusi tikai formāla amatpersona, kura sabiedrības saimniecisko darbību faktiski neveica.

[6.7] Pretēji tiesas secinātajam no SIA ,,PLS" 2012.gada pārskata nav iespējams gūt priekšstatu par sabiedrības

uzņēmējdarbību, jo nav loģiska izskaidrojuma tam, ka pie Ls 563 787 apgrozījuma pamatlīdzekļi ir tikai Ls 26.

[6.8] Dienesta norādītie, bet tiesas nevērtētie apstākļi ļauj pamatoti apšaubīt pieteicējas deklarētos darījumus ar SIA ,,PLS". Turklāt tie kopumā norāda uz to, ka pieteicējai bija zināms un tai vajadzēja zināt, ka darījumi ar SIA ,,PLS" pēc būtības nav notikuši un ka konkrētajā gadījumā ir notikusi tikai dokumentu noformēšana.

[7] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu apmierināt, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē apelācijas sūdzību uzturēja un lūdza pieteikumu noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem.

Apgabaltiesa, skatot šo lietu citā tiesas sastāvā, nopratināja lieciniekus /pers. E/, /pers. H/, /pers. D/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/ un /pers. M/.

Izskatot lietu pēc būtības, apgabaltiesa secināja, ka apstākļu noskaidrošanai kā pierādījumus ir iespējams izmantot minēto liecinieku iepriekšējam apgabaltiesas sastāvam sniegtās liecības (turpmāk - liecības), kas rakstveidā piefiksētas lietas materiālos esošajos tiesas sēžu protokolos, un šos lieciniekus vēlreiz pratināt nav nepieciešams.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka dienestā reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, kā arī tādu ārvalstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē.

Atbilstoši konsekventai Augstākās tiesas judikatūrai saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu priekšnodokli no budžetā maksājamās summas persona var atskaitīt, pastāvot visiem šādiem priekšnoteikumiem: 1) persona ir reģistrēta dienestā kā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamā persona; 2) tā saņēmusi preci vai pakalpojumu un atbilstošu nodokļa rēķinu; 3) prece vai pakalpojums saņemts no citas ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas, kas atbilstošā kārtībā reģistrēta dienestā; 4) saņemtā prece vai pakalpojums tiek izmantots savu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna ar pievienotās vērtības nodokli apliekamā prece vai pakalpojums.

No iepriekš minētās tiesību normas izriet, ka priekšnoteikums priekšnodokļa atskaitīšanai citastarp ir tas, ka prece vai pakalpojums saņemts no citas ar PVN apliekamās personas un ka pakalpojumu faktiski sniegusi vai preci faktiski piegādājusi tieši nodokļa rēķinā norādītā persona.

Tāpat Augstākās tiesas pastāvīgajā judikatūrā atzīts, ka atbilstoši likuma jēgai, skatot likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu kopsakarā ar 1.panta 9.punktu un 8.pantu, priekšnodokli var atskaitīt tikai par atbilstoši nodokļa rēķinam faktiski notikušu darījumu, kas atbilst visām minētajā normā norādītajām pazīmēm. Tas nozīmē, ka, pirmkārt, jākonstatē, vai darījums vispār faktiski noticis. Lai iegūtu tiesības atskaitīt priekšnodokli, nav pietiekami, ka darījumi noformēti atbilstoši likuma prasībām, jo darījumiem jābūt arī faktiski notikušiem gan pēc to ekonomiskā, gan juridiskā rakstura (būtības), bet nodokļu rēķinam jāatbilst faktiski notikušam darījumam (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2009.gada 23.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-53/2009 8.punktu*).

Tāpat tiesu praksē atzīts, ka ir jāņem vērā arī pierādījumi, kas attiecas uz tiešo darījumu partneru tālākiem darījumiem ar citiem sadarbības partneriem tiktāl, ciktāl tas saistīts ar sniegtajiem pakalpojumiem vai iegādātajām precēm. Šādā gadījumā tālākie darījumi ļauj izsecināt, vai tiešie darījumu partneri varēja, vai nevarēja sniegt attiecīgos pakalpojumus vai piegādāt preces. Jāvērtē gan pierādījumi, kas attiecas uz tālākajiem darījumiem ar citiem partneriem, turklāt šie pierādījumi ir jāvērtē savstarpējā kopsakarā (*Augstākās tiesas 2010.gada 5.jūlija spriedums Nr.SKA-343/2010*).

Vienlaikus, pamatojoties uz Eiropas Savienības Tiesas judikatūru (*sk. 2012.gada 21.jūnija spriedumu apvienotajā lietā Nr.C-80/11 un C-142/11 Mahageben ar tajā sniegtajām atsaucēm uz iepriekšējiem Tiesas nolēmumiem, kā arī 2013.gada 31.janvāra spriedumu lietā Nr.C-643/11 un 2013.gada 18.marta rīkojumu lietā C-563/11*), secināms, ka, lai nodokļu maksātājam liegtu tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumu, nav pietiekami konstatēt tikai darījumu faktisko neesību starp nodokļu maksātāju un tā sadarbības partneriem. Ir nepieciešams konstatēt arī to, ka nodokļu maksātājs zināja vai viņam vajadzēja zināt, ka viņš ir iesaistīts ļaunprātīgos vai pat krāpnieciskos darījumos ar mērķi gūt fiskālas priekšrocības atskaitāmā nodokļa veidā. Nodokļa maksātājs, kurš zināja vai kuram bija jāzina, ka, slēdzot darījumu, tas piedalās ar krāpšanos ar pievienotās vērtības nodokli saistītā darbībā, ir krāpšanās dalībnieks, turklāt neatkarīgi no tā, vai viņš gūst labumu vai nē. Šādos gadījumos atskaitīšanas tiesību izmantošana ir atsakāma (*sk. arī Eiropas Savienības Tiesas 2006.gada 6.jūlija sprieduma apvienotajās lietās Nr.C-439/04 un Nr.C-440/04 Axel Kittel 59.punktu un 2015.gada*

22.oktobra sprieduma lietā Nr.C- 277/14 46.-51.punktu).

[10] Kā norādījusi Augstākā tiesa, faktūrrēķini vai preču pavadzīmes-rēķini ir uzskatāmi par nodokļa rēķiniem un par pakalpojuma sniegšanu vai preču piegādi apliecinošiem dokumentiem likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta izpratnē un šādu dokumentu esamība ļauj pieņemt, ka pakalpojums ir sniegts vai preces ir piegādātas. Tomēr šāds pieņēmums neizslēdz iespēju administratīvā procesa dalībniekam to apstrīdēt, iesniedzot attiecīgus pierādījumus, kas apliecina pretējo. Ja dienests, pildot savu kontroles funkciju, ir iesniedzis pierādījumus, kas rada pamatotas šaubas par preču pavadzīmē-rēķinā norādīto ziņu patiesumu, tad pieteicējam savukārt ir interese iesniegt pierādījumus, kas atspēko dienesta norādītos faktus. Proti, ja nodokļu maksātājs uzskata, ka dienests ir nepamatoti apšaubījis kādu darījumu vai dokumentu, atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantam, nodokļu maksātājam ir jāiesniedz papildus pierādījumi par to, ka rēķinā norādītā persona tiešām sniegusi pakalpojumu vai piegādājusi preces. Nodokļu maksātājam ir jābūt spējīgam atspēkot argumentus, kas apdraud tā tiesības pretendēt uz priekšnodokļa atskaitīšanu ar Administratīvā procesa likumā paredzētiem pierādīšanas līdzekļiem. Nodokļu maksātāja pienākums iesniegt pierādījumus savu tiesību pierādīšanai nozīmē, ka gadījumā, ja no dienesta savāktajiem pierādījumiem secināms, ka darījums nav faktiski noticis ar pieteicējas grāmatvedības dokumentos norādīto personu, tad pieteicējai jāspēj iesniegt pietiekami pārliecinoši pierādījumi tieši par darījuma faktisko norisi (*Tiesu prakses vispārinājuma „Administratīvo tiesu prakse likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" interpretācijā un piemērošanā" 28. - 31.punkts*).

[12] Pieteicēja 2012.gada janvārī - oktobrī pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās veikusi priekšnodokļa atskaitījumu 25 087,53 latu apmērā par deklarētajiem darījumiem ar SIA „PLS".

Dienests secinājis, ka nav izsekojama pieteicējas deklarēto darījumu ar SIA „PLS" norise un esība, kā arī strīdus preču saņemšana no SIA „PLS" nav notikusi un nav konstatējama strīdus preču izcelsme, jo SIA „PLS" nevarēja saņemt preces no deklarētajiem darījuma partneriem SIA „NALAS", SIA „Bruks Vits", SIA „Eslight", SIA „Domos Trading", SIA „Masanto", SIA „Lakoma" un SIA „Tinlex", kā rezultātā dienests apstrīdējis pieteicējas deklarēto darījumu ar SIA „PLS" faktisko esību.

Tādējādi dienests secinājis, ka pieteicēja grāmatvedībā reģistrējusi faktiski nenotikušus darījumus ar SIA „PLS", jo pieteicēja faktiski nav saņēmusi preces saskaņā ar SIA „PLS" vārdā noformētajām pavadzīmēm. Arī no dienesta pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka dienests neatzīst darījumu faktisko esību un to, ka prece ir bijusi (*lietas 1.sējuma 92.lapa*).

Savukārt pieteicēja uzskata, ka pieteicēja ir ievērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktās prasības un ir pierādījusi, ka preces ir saņēmusi, jo visas darījumā iesaistītās puses ir apliecinājušas, ka darījumi ir notikuši, un preci ir izlietojusi savu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

Līdz ar to izskatāmajā lietā ir izšķirams strīds, vai dienests pamatoti ierobežojis pieteicējas tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus par darījumu ar SIA „PLS" un vai darījumi starp pieteicēju un SIA „PLS" ir notikuši.

[13] Administratīvā apgabaltiesa attiecībā par pieteicējas darījumiem ar SIA „PLS" konstatē turpmāk norādītos faktiskos apstākļus.

[13.1] No Uzņēmuma reģistra datu bāzes izriet, ka SIA „PLS" Komercreģistrā reģistrēta 2012.gada 5.janvārī.

[13.2] Ar 2012.gada 12.janvāra preču piegādes līgumu Nr.NR201212 pieteicēja apņēmusies iegādāties no SIA „PLS" preces par zināmu cenu (līguma 1.punkts). Piegādes tiek veiktas atsevišķās preču partijās saskaņā ar pieteicējas rakstisku pasūtījumu, izmantojot *Skype* vai e-pastu. Preču piegāde notiek uz pieteicējas norādīto adresi, ja puses nav vienojušās citādi (līguma 2.punkts). Piegādājamo preču daudzumu, sortimentu, cenu, vietu un laiku līdzēji rakstiski (*Skype* vai e-pastu) saskaņo pirms katras konkrētas preces piegādes (līguma 3.1.punkts). Līguma darbības termiņš ir 2012.gada 31.decembris (līguma 7.1.punkts) (*lietas 1.sējuma 64.-65.lapa*).

Minēto līgumu no pieteicējas puses ir parakstījis tās valdes loceklis /pers. A/. No otras līgumslēdzējas puses – SIA „PLS" – līgumu parakstījis tās valdes loceklis /pers. D/, kuram uzņēmuma pārstāvības tiesības bija no 2012.gada 5.janvāra līdz 2012.gada 20.martam.

[13.3] Lietas materiālos ir SIA „PLS" vārdā noformētas pavadzīmes laika posmā no 2012.gada 31.janvāra līdz 2012.gada 31.oktobrim par kopējo noformēto darījumu vērtību bez pievienotās vērtības nodokļa Ls 110 686,9 (ar pievienotās vērtības nodokli Ls 25 087,53). Minētajās pavadzīmēs kā preču nosūtītājs minēta SIA „PLS", tās adrese /adrese A/, un kā preču saņēmēja minēta pieteicēja, tās adrese /adrese B/. Pavadzīmēs norādītas preces – kompjūteri, fotoaparāti, televizori, mobilie telefoni, elektrotehnikas aksesuāri un papildus detaļas, printeri, mājas kinozāle, e-grāmatas lasītāji, radio. Pārsvarā pavadzīmēs nav norādīts veids, kādā preces ir nogādātas pieteicējai. Pavadzīmēs šāda informācija norādīta tikai 2012.gada 19. un 20.janvārī, 26., 29., 30. un 31.oktobrī noformētajās pavadzīmēs attiecīgi Nr.PLS 120004, Nr.PLS 120006, Nr.PLS 120754, Nr.PLS 120758, Nr.PLS 120765, Nr.PLS 120774, Nr.PLS 120770, Nr.PLS 120769 un Nr.PLS 120776 (*lietas 1.sējuma 125.-128.lapa; 192.-196.lapa*). Tajās norādīts transportlīdzekļa numurs EC 4616 un transportlīdzekļa numurs FK 5761 (*lietas 1.sējuma 112.-196.lapa*).

Dienests pārsūdzētajā lēmumā ir norādījis, ka tā rīcībā ir divu veida pavadzīmes – vienas pavadzīmes ir iesniegusi pieteicēja un otras pavadzīmes ir iesniegusi SIA „PLS". Balstoties uz to, dienests secinājis, ka SIA „PLS" vārdā noformētajās pavadzīmēs ir norāde par transportlīdzekļa vadītāju un transportlīdzekļu reģistrācijas numuriem, bet pieteicējas pārbaudē iesniegtajās pavadzīmēs šāda informācija norādīta tikai dažās pavadzīmēs. Tiesa 2014.gada 26.augustā

dienestam pieprasīja abu veida pavadzīmes (*lietas 1.sējuma 110.lapa*). Dienests tiesai atbildēja, ka pieteicēja pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā ir norādījusi tās pašas pavadzīmes, kuras SIA „PLS" dienestam ir iesniegusi 2013.gada 15.martā un kuras atrodas lietā. No tā tiesa secina, ka ir tikai viena veida pavadzīmes, jo citas dienests nav iesniedzis un norādījis, ka citas tam nemaz nav.

Pavadzīmes no pieteicējas puses parakstījis tās valdes loceklis /pers. A/ un no SIA „PLS" puses uzņēmuma valdes loceklis /pers. D/, kuram uzņēmuma pārstāvības tiesības bija no 2012.gada 5.janvāra līdz 2012.gada 20.martam, un valdes locekle /pers. E/, kurai uzņēmuma pārstāvības tiesības bija no 2012.gada 23.marta līdz 2014.gada 9.jūlijam (ziņas redzamas publiskajā datu bāzē „Lursoft").

[13.4] Pieteicējas valdes loceklis /pers. A/ audita sākumā dienestam 2013.gada 21.februārī ir paskaidrojis, ka uzņēmējdarbības veids ir elektrotehnikas mazumtirdzniecība, uzņēmums faktiski saimniecisko darbību veic /adrese A/. Nozīmīgākie darījuma partneri ir SIA „PLS" un SIA „Skubari", ir sadarbība arī ar Francijas uzņēmumu *Pixmania* un Lietuvas uzņēmumu UAB ABC Dora. Pieteicējas klienti ir gan fiziskās, gan juridiskās personas. Darījumu partnerus atradis ar interneta starpniecību. Vidējais uzcenojums pārdotām precēm ir 5%. Darījumos no SIA „PLS" iegādājies elektrotehniku, minētā uzņēmuma vārdā rīkojās /pers. D/, preču transportēšanu nodrošināja SIA „PLS", norēķini tika veikti bezskaidrā naudā, (*lietas 1.sējuma 98.- 100.lapa*).

[13.4] SIA „PLS" valdes loceklis /pers. D/ dienestam 2013.gada 18.martā rakstveidā ir paskaidrojis, ka bijis SIA „PL Studio" valdes loceklis no 2009.gada septembra līdz 2012.gada martam un SIA „PLS" valdes loceklis no 2012.gada janvāra līdz 2012.gada martam. Apstiprina, ka bijusi sadarbība ar pieteicēju 2011. un 2012.gadā. Visi darījumi ir atspoguļoti grāmatvedības uzskaitē, ikmēneša atskaitēs dienestam un gada pārskatā, kā arī dienesta pārbaudes aktos. SIA „PLS" pārdeva pieteicējai mazgabarīta mājas un biroja elektronikas preces (piemēram, fotoaparātus, foto-printerus, elektriskos skuvekļus, kafijas vārīšanas aparātus, spēļu pievienojamās ierīces, videokameras un tamlīdzīgas). Preces tika iepirktas no Latvijas firmām. Visas preces tika nodotas, pamatojoties uz preču transporta pavadzīmēm. Preces tika pārvadātas ar personisko autotransportu bez maksas. Transports un vadītāja uzvārds ir norādīts preču transporta pavadzīmēs. Samaksa par precēm tika veikta ar pārskaitījumu caur banku. Parādu nav (*lietas 1.sējuma 207., 209.lapa*).

[13.5] SIA „PLS" valdes locekle /pers. E/ dienestam 2013.gada 16.aprīlī paskaidrojusi, ka par uzņēmuma vadītāju kļuva pēc sava paziņas /pers. D/ ieteikuma. Savas darbības laikā pilnvarojusi /pers. D/ veikt preču iegādi un realizāciju, noformēt pavadzīmes un rēķinus, veikt preču transportēšanu. SIA „PLS" veica mazgabarīta (fotoaparātu, lēcu, printeru, cieto disku u.c.) tehnikas realizāciju. Prece tika uzreiz iegādāta un realizēta, netika uzglabāta. Apmaksa par preci tika saņemta tikai bezskaidrā naudā. Preču piegādātājus neatceras, bija apmēram 10 Latvijas uzņēmumi. Preču pirkšanu veica /pers. D/. Galvenie preču pircēji bija SIA „XNet", pieteicēja, SIA „MOBILUX LATVIA". SIA „PLS" bija četri darbinieki (/pers. E/, sekretāre, menedžeris /pers. D/). Grāmatvedību uzņēmumā veica /pers. F/. Grāmatvede /pers. F/ /pers. E/ klātbūtnē veica atskaišu un deklarāciju iesniegšanu dienestā. Grāmatvedības un finanšu dokumenti glabājās pie grāmatvedes pēc viņas dzīvesvietas. Zīmogs glabājās pie /pers. E/. Uzņēmējdarbībā tika izmantota /pers. D/ personīgā automašīna un /pers. E/ personīgā automašīna. Pēc pilnvarojuma darījumus ar pieteicēju veica /pers. D/. Cik /pers. E/ bija informēta, tā bija mazgabarītu elektropreču realizācija. Prece netika uzglabāta, pārkrauta automašīnā vai nu ofisā Maskavas ielā 58, Rīgā un /adrese C/. Pēc minētām adresēm rēķinus par preču realizāciju sagatavoja /pers. D/. Visus uzņēmumus ar interneta starpniecību atrada /pers. D/, kurš ar tiem jau sen sadarbojās. Ar pieteicējas amatpersonu /pers. A/ /pers. E/ kontaktējās tikai vienu reizi, izsniedzot preci 2012.gada novembrī. Darījumus ar pieteicēju veica /pers. D/ pēc pilnvarojuma (*lietas 1.sējuma 86.-89.lapa*).

[13.6] /pers. E/ 2013.gada 15.marta iesniegumā dienestam ir norādījusi uzņēmumus (SIA „Nalas", SIA „Bruks VITs", SIA „Eslight", SIA „Domos Trading", SIA „Masanto", SIA „Lakoma", SIA „Tinlex" un SIA „Embur") un to reģistrācijas numurus, no kuriem SIA „PLS" ir iepirkusi preces. Iesniegumā norādīts, ka SIA „PLS" preci pieteicējai piegādājis uz adresi /adrese B/, bez maksas ar personīgo automašīnu, kas norādīta pavadzīmēs (*lietas 1.sējuma 94.lapa*).

[13.7] No lietas materiāliem redzams, ka SIA „PLS" nodarbinājusi 2012.gada janvārī vienu personu - /pers. D/, 2012.gada februārī trīs personas – /pers. H/, /pers. D/ un /pers. F/, 2012.gadā no marta līdz oktobrim četras personas – /pers. H/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ (*lietas 2.sējuma 191.-200.lapa*).

Starp SIA „PLS" nodarbinātiem laika periodā no 2012.gada janvāra līdz oktobrim nav minēts /pers. N/.

[13.8] No direkcijas Informatīvās sistēmas datiem redzams, ka automašīna *Volkswagen Golf* ar reģistrācijas numuru /numurs 1/ pieder /pers. G/ (*lietas 3.sējuma 136.lapa*).

[13.9] Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 17.aprīļa tiesas sēdē liecinieks /pers. G/ liecināja, ka SIA „PLS" neatceras, /pers. E/ zina, bet viņa par šo uzņēmumu neko nav stāstījusi. Liecināja, ka šajā uzņēmējdarbībā nebija iesaistīts, zina tikai to, ka bija iesaistīts viņa transports. Nebija SIA „PLS" šoferis, viņam nav pat autovadītāja apliecības, bet savu automašīnu *Volkswagen Golf* deva lietošanā /pers. E/. Nezina, kas ar automašīnu tika vests, viņu tas neinteresēja. Vaicāts, kāda bija ekonomiskā interese dot savu auto citam cilvēkam, liecinieks paskaidroja, ka ar /pers. E/ kopā dzīvoja, bet automašīnas izmantošanu ne reizi nepārrunāja, jo viņu tas neinteresēja, viņam bija savs darbs. Strādāja par automehāniķi. Automašīnu nereģistrēja kā SIA „PLS" patapinājumu vai nomu, jo nebija vajadzības – /pers. D/ jau uz SIA „PLS" bija reģistrēta automašīna. Liecināja, ka ne reizi nepalīdzēja mašīnā ielikt preci. Automašīna joprojām pieder viņam.

[13.10] Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 17.aprīļa tiesas sēdē lieciniece /pers. F/ liecināja, ka SIA „PLS" ir strādājusi pilnu darba dienu. Par darba pienākumiem SIA „PLS" liecināja, ka pilnu dienu ofisā nebija, jo grāmatvedības programma viņai bija pieejama arī mājās. Bija noruna, ka var strādāt arī no mājām. Lieciniece katru rītu ieradās ofisā, paņēma nepieciešamos dokumentus un devās strādāt uz mājām. Kad viss bija izdarīts, dokumentus vakarā atnesa atpakaļ.

Lieciniece ievadīja visus datus grāmatvedības programmā, sagatavoja orderus un darīja citas tamlīdzīgas lietas. Vaicāta, vai viņai bija priekšstats par to, kādi kreditori un debitori bija uzņēmumam, lieciniece paskaidroja, ka uzņēmumu bija daudz, viņa pārbaudīja līgumus. Liecināja, ka sākotnēji ofisa telpas atradās bērnudārzā /adrese C/, pēc tam pārcēlās uz bijušajām policijas telpām Maskavas ielā. Uzņēmums nevarēja saņemt korespondenci, jo ēkas saimnieks nelaida tai pakaļ. Dienests neveica apsekošanu uzņēmuma telpās, visas pārbaudes notika Skanstes ielā, un par to ir jābūt aktam. Lieciniece liecināja, ka SIA „PLS" 2012.gada pārskata pozīcijā „Pamatlīdzekļi" norādītie 26 lati ir grāmatvedības programma datoram. Lieciniece nezina, vai uzņēmējdarbībā vajadzēja izmantot arī citus pamatlīdzekļus, bet tajā mirklī nekas cits nebija vajadzīgs.

SIA „PLS" /pers. H/ bija sekretāre, viņa atradās ofisā visu dienu, pieņēma pasūtījumus. /pers. D/ sākotnēji bija uzņēmuma vadītājs – viņš bija atbildīgs par saimniecisko darbību, slēdza līgumus, izvadāja preci un sadarbojās ar klientiem. Uzņēmējdarbība tika veikta ar personīgo automašīnu. Par tās izmantošanu nebija noslēgti nekādi līgumi, jo prece tika vesta ar personīgo transportu. No sākuma tas bija /pers. D/ *Subaru*, vēlāk veda ar *Volkswagen*. Pavadzīmēs tam būtu jābūt norādītam. Uz pavadzīmēm bija zīmogs. Grāmatvedības dokumentos automašīnas neparādījās. Uz jautājumu, kas ir 2012.gada deklarācijā norādītie krājumi, lieciniece paskaidroja, ka bija palikusi prece, bet konkrēti neatceras. Lieciniece apliecināja, ka konkrēto preci ir redzējusi – bija kastītes ar kaut kādām pultīm, bija daudz preces no Braun, piemēram, fēns. Bija palikušas pāri ļoti daudz spēļmantas, piemēram, Lego. Tās glabājās kastēs ofisā. Uzņēmums strādāja uz pasūtījumiem, tāpēc nekas daudz ofisā uz vietas neglabājās. Citreiz glabājās, kad prece tika atgriezta atpakaļ vai bija nepieciešams remonts. Preces tika iepirktas no konkrētiem piegādātājiem, piemēram, SIA „Embur". Attiecībā uz to, ka deklarācijā nav norādīta SIA „Embur", lieciniece skaidroja, ka SIA „PLS" ar viņiem strādāja, bet viņi pēkšņi pazuda, pēc tam bija jāmeklē citi sadarbības partneri.

Kā prece tika piegādāta SIA „PLS", lieciniece nezina, jo visu laiku nebija ofisā, jo lielākoties strādāja no mājām. Grāmatvedības programmu nevarēja izmantot gan no mājām, gan no biroja, jo tā ir pakļauta noteiktai *Windows* versijai. Dators, kas liecinieces bija mājās, nebija uzņēmuma pamatlīdzeklis, bet gan liecinieces personīgais dators. Uzņēmuma peļņa veidojās no tā, ka tika pirktas un pārdotas preces. To, cik liels bija uzcenojums, lieciniece nezina, jo tas neietilpa viņas darba pienākumos. Vaicāta, kā notika norēķini ar piegādātājiem un klientiem, lieciniece liecināja, kad klienti veica pasūtījumu, tika samaksāts avanss. Nauda tika pārskaitīta uz bankas kontu. Tad, kad prece tika atdota klientiem, notika norēķins ar piegādātājiem. Visur bija minēti apmaksas termiņi. Uzņēmumam bija konts AS „DNB banka", nauda tika ieskaitīta tur un skaidras naudas norēķinu nebija. Liecināja, ka juridiskā adrese tika nomainīta tikai 2013.gadā, jo to nomainīja tad, kad dienests paziņoja, ka nespēj ar uzņēmumu sazināties.

[13.11] Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 18.maija tiesas sēdē pieteicējas valdes loceklis /pers. A/ par pieteicējas saimniecisko darbību 2012.gadā sniedza paskaidrojumus, ka pieteicēja kopš 2008.gada līdz dienesta lēmumam nodarbojās ar tirdzniecību caur internetu. Sadarbība ar SIA „PLS" 2012.gada janvārī-oktobrī notika tāpat, kā ar visiem. Kad klients pasūtīja preci un tā bija pieejama SIA „PLS", pieteicēja ar SIA „PLS" sarakstījās ar *Skype* palīdzību. /pers. A/ kādas divas vai trīs dienas krāja pasūtījumus no klientiem, tad nosūtīja SIA „PLS" to preču sarakstu, kuras bija vajadzīgas. SIA „PLS" caur *Skype* atsūtīja par visu savu cenu un piegādes laiku. Pieteicēja ar SIA „PLS" sarakstījās caur Skype, ja bija kādi jautājumi, tad arī sazvanījās. Ja pieteicēju apmierināja SIA „PLS" piedāvājums, SIA „PLS" atsūtīja rēķinu, /pers. A/ to apmaksāja, un SIA „PLS" – /pers. D/ un pēc tam /pers. E/ nedēļas laikā piegādāja preces.

SIA „PLS" /pers. D/ un /pers. E/ preces piegādāja uz pieteicējas juridisko adresi /adrese B/. Tas ir dzīvoklis Zolitūdē. Viņi piebrauca pie mājas, /pers. A/ nonāca lejā un saņēma preci. /pers. A/ pārbaudīja preces, parakstīja pavadzīmes (vienu atstāja sev, otru atdeva /pers. D/ vai /pers. E/), skatījās, vai kastes ir veselas. Ja bija kaut kas sabojāts, kaste tika atvērta, lai pārbaudītu, vai pašai precei nav defektu. /pers. A/ pārbaudīja preču skaitu – vai atbilda pavadzīmēm norādītajam. Tas viss notika pie juridiskās adreses – pagalmā, autostāvvietā. Preces tika piegādātas pa 5-10 dažādām precēm, jo pa vienai pasūtīt nav izdevīgi. /pers. A/ divas vai trīs dienas krāja pasūtījumus no klientiem, tad visu kopā pasūtīja no piegādātājiem.

Vaicāts, kā atrada SIA „PLS", /pers. A/ paskaidroja, ka viņi paši viņu atrada. /pers. A/ bija internetveikals, SIA „PLS" sazinājās ar /pers. A/, nosūtīja savu piedāvājumu e-pastā. SIA „PLS" bija sava mājaslapa, kur varēja apskatīt visas preces un cenas, bet tās adresi /pers. A/ nevar atcerēties, domā, ka bija PLS.lv. Pieteicējas mājaslapas adrese bija salezone.lv. Ar SIA „PLS" tika noslēgts sadarbības līgums. Ar katru piegādātāju bija savs līgums. Vaicāts, kā notika līguma slēgšana, /pers. A/ paskaidroja, ka grūti atcerēties, vai viņš brauca pie SIA „PLS" parakstīt līgumu, vai SIA „PLS" brauca pie viņa. Līgumu sastādīja SIA „PLS", tad nosūtīja to /pers. A/, kurš to pārbaudīja. Līguma priekšmets bija, ka SIA „PLS" piegādā un pieteicēja pērk preces – elektrotehniku, fototehniku, visāda veida elektroniku. Uz tiesas norādi, ka līgums ir ļoti vispārīgs un nevar identificēt par kādām precēm ir bijusi vienošanās, /pers. A/ paskaidroja, ka tur ir tūkstošiem preču, dažādi modeļi, dažādas krāsas un kategorijas, un to visu nomenklatūru nav iespējams ierakstīt līgumā. Līgumā iet runa par precēm, kuras ir SIA „PLS" sortimentā un kuras var redzēt viņu mājaslapā. Vaicāts, vai var uzrādīt līgumā norādītos rakstveida pasūtījumus, /pers. A/ paskaidroja, ka tos rakstīja caur *Skype*, e-pastu neizmantoja, SIA „PLS" *Skype* adresi neatceras. Jautāts, vai pasūtīšanu caur *Skype* piedāvāja SIA „PLS", paskaidroja, ka tā ir vieglāk un ērtāk. Uz jautājumu, kad maksāja par preci, /pers. A/ atbildēja, kad nosūtīja preču sarakstu, SIA „PLS" izrakstīja rēķinu un caur *Skype* to atsūtīja, pie preču piegādes /pers. A/ saņēma rēķina oriģinālu un maksāja par preci. Bija priekšapmaksa.

Pieteicējai 2012.gadā bija trīs darbinieki – grāmatvede un vēl palīgs. Saimnieciskā darbība notika dzīvoklī Ruses ielā. Vaicāts, vai pieteicējai šajā dzīvoklī bija izveidots birojs, /pers. A/ norādīja, ka tāda biroja, ka pie pieteicējas nāk klienti, nebija. Grāmatvede uz dzīvokli nāca, bet tas bija reizi nedēļā vai divās, kad bija nepieciešams sakārtot grāmatvedību.

SIA „PLS" darbiniekus iepriekš nepazina. Vaicāts, kāda informācija par SIA „PLS" bija viņa rīcībā pirms sadarbības uzsākšanas, /pers. A/ norādīja, ka viņam bija draugs, kas strādāja SIA „Xnet" veikalā, un viņš /pers. A/ stāstīja, no kurienes

veikals ņem preces – viens no tiem bija SIA „PLS", un viņš teica, ka nekādu problēmu ar viņiem nav. Draugu sauca Vladimirs - kad /pers. A/ sāka strādāt, Vladimirs viņam pastāstīja par piegādātājiem.

Pēc precēm uz SIA „PLS" /pers. A/ pakaļ nav braucis, /pers. D/ un /pers. E/ atveda preces. /pers. E/ preces atveda kādas piecas vai 10 reizes. Sadarbību ar /pers. E/ uzsāka, jo bija jau sadarbība ar SIA „PLS" un bija vienalga, kurš no viņu puses ved preces. /pers. A/ nebija zināms par SIA „PLS" valdes izmaiņām, vienkārši vienā reizē atbrauca /pers. E/. Preces pamatā tika vestas ar automašīnu *Volkswagen Golf*, bet bija arī kaut kāds *Subaru*. Pie stūres bija /pers. D/ vai /pers. E/. /pers. A/ nav zināms, no kurienes SIA „PLS" iegādājās preces.

Vaicāts, vai par SIA „PLS" uzzināja tikai no drauga, paskaidroja, ka SIA „PLS" atsūtīja savu piedāvājumu, bet arī draugs stāstīja, ka ir tāds piegādātājs, iedeva veselu sarakstu ar piegādātājiem. Tas, kad draugs ieteica un SIA „PLS" uzrakstīja, nenotika vienā dienā. Draugs iedeva sarakstu, un tikai pēc kāda laika SIA „PLS" uzrakstīja. Uz jautājumu, kā nodrošinājās pret riskiem, ka SIA „PLS", saņemot naudu priekšapmaksā, piegādās preci, /pers. A/ paskaidroja, ka sāka ar mazu pasūtījumu, ne dārgāku par 50 latiem, un SIA „PLS" piegādāja. Pēc tam sāka pasūtīt par lielākām summām. /pers. A/ neatceras, vai tajā laikā preces, ko pārdeva saviem klientiem, pirka tikai no Latvijas piegādātājiem, vai pirka arī ārvalstīs. Pieteicēja vispār ir pirkusi elektropreces no ārvalstu uzņēmumiem, piemēram, „Xmania", varbūt no Lietuvas „ABC Data". No Latvijas uzņēmumiem – „Also", „GNT", kas ir viens un tas pats uzņēmums, bet kaut kad mainīja nosaukumu. Kad 2012.gadā tika veikti darījumi ar SIA „PLS", pieteicēja paralēli sadarbojās arī ar citiem uzņēmumiem.

Vaicāts, vai tāds liels piegādātājs bija tikai SIA „PLS", /pers. A/ norādīja, ka priekš viņa tās bija lielas summas. Šos pasūtījumus viņš gaidīja vairākas dienas, lai būtu vairākas preces. Savukārt no citiem Latvijas piegādātājiem, kuriem preces ir uz vietas, ņēma uzreiz, tāpēc summas nebija tika lielas. Kā redzams no līguma, SIA „PLS" preces piegādā 2-4 vai 6-8 darbadienu laikā, bet SIA „Also" un SIA „Mobilux" preces ir uz vietas. Varēja pasūtīt, apmaksāt un braukt tajā pašā dienā. Tāpēc nebija lielas summas ar citiem piegādātājiem. /pers. A/ nav zināmi uzņēmumi SIA „Nalas" un SIA „Lakoma", tos ieraudzīja tikai dienesta lēmumā.

Norādot, ka /pers. A/ iepriekš skaidroja, ka SIA „PLS" atsūtīja viņam piedāvājumu un arī draugs no SIA „Xnet" informēja par viņiem, un vaicājot, kā tas ir iespējams, ja SIA „Alveres" tika dibināta tikai nedēļu pirms tika parakstīts līgums ar SIA „PLS", /pers. A/ paskaidroja, ka varbūt kaut ko sajauca, bet draugs viņam deva sarakstu ar vairākām kompānijām. Kad SIA „PLS" piedāvāja sadarboties, /pers. A/ prasīja draugam, kurš teica, ka SIA „Xnet" arī no viņiem pērk. Atbildot uz tiesas jautājumu, kā zināja, ka /pers. D/ un /pers. E/ pārstāv SIA „PLS", kad pieņēma preci, /pers. A/ norādīja, ka dokumentus viņiem neprasīja, jo viņu interesēja preces, kuras viņi piegādā.

[13.12] Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 18.maija tiesas sēdē liecinieks /pers. D/ liecināja, ka SIA „PLS" pārdeva mazgabarīta mājas un biroja elektrotehniku, nodrošināja tehniku internetveikaliem Latvijā. Tie bija fotoaparāti, videotehnika, tējkannas, veļas mašīnas, printeri. Uzņēmumā bija trīs darbinieki – liecinieks iepirka un izvadāja preci, /pers. F/ nodarbojās ar grāmatvedību, /pers. H/ strādāja ofisā. Preci iepirka no Latvijas firmām, bet precīzāk liecinieks neatceras, nevar nevienu nosaukt. Tā kā ar sadarbības partneriem kontaktējās caur *Skype*, tad grūti atcerēties konkrētas personas. Paši uz nevienu firmu nebrauca, piegādātāji atveda preci. Konkrētus piegādātājus liecinieks neatceras, ne ar vienu neuztur attiecības. Bija darījums, izdarīja un viss. Piegādātāju bija ap 20, pastāvīgu nebija, viņi mainījās ik pēc kādiem trīs mēnešiem. Liecinieks pirms tam strādāja SIA „PL Studio", kura nodarbojās ar biroja un mājas tehnikas tirdzniecību. Ar /pers. A/ sadarbojās jau kopš SIA „PL Studio" laikiem. Kad reģistrēja SIA „PLS", tad turpināja sadarboties ar pieteicēju uz tādiem pašiem noteikumiem. Pirms SIA „PLS" sāka sadarboties ar pieteicēju, lieciniekam bija uzņēmums SIA „PL Studio", kurš arī veica darījumus ar pieteicēju. Vaicāts pastāstīt, kādi dokumenti tika noslēgti sadarbībā ar pieteicēju, liecinieks paskaidroja, ka tie bija parasti standarta dokumenti – pirkšanas-pārdošanas līgums un preču transporta pavadzīmes. Liecinieks pats personīgi to sastādīja, un tas bija standarta līgums ar visām firmām. Ar visiem pircējiem līgums bija vienāds, piemēram, ar SIA „Xnet", SIA „Mobilux Latvia". Līguma saturs bija tāds, ka viena firma pārdod, bet otra pērk ar 100% priekšapmaksu. Līgumā nebija norādītas konkrētas preces, jo konkrēta prece, skaits un cena tika norādīta preču pavadzīmē-rēķinā, bet līgumi bija vienota standarta.

Pavadzīmes liecinieks sastādīja pats ofisā /adrese A/. Kad liecinieka ofiss atradās /adrese A/, tur vairs nebija bērnudārzs. Šajā adresē atradās arī citi uzņēmumi, bija autostāvvieta, darbnīcas, kā arī ēkas saimnieka ofiss. Saimnieciskā darbība notika ofisā. Parasti bija viens vai divi cilvēki – pastāvīgi /pers. H/ un liecinieks vai grāmatvede /pers. F/. Viņi nāca uz ofisu, bet dokumentus apstrādāja mājās.

Preču pasūtīšanu ar pieteicēju saskaņoja rakstiski, caur *Skype* – krāsu, tehniskos datus, cenu, iepakojumu, visu, kas attiecās uz preci. Obligāti bija garantijas taloni. Vispirms visu ar /pers. A/ apsprieda *Skype*, pēc tam to ierakstīja pavadzīmēs, rēķinos. Tā kā precēm bija sarežģīta specifikācija, ko mutiski apspriest ir ļoti grūti, tikai rakstiski bija saprotams, kas tā ir par preci.

Kad liecinieks 2012.gadā uzsāka sadarbību ar pieteicēju, viņš vēl neilgu laiku bija SIA „PL Studio" amatpersona. Tad liecinieks sadarbojās ar pieteicēju gan caur SIA „PL Studio", gan caur SIA „PLS". Iemesls tam, kāpēc liecinieks beidza darboties SIA „PL Studio" un sāka darboties SIA „PLS", bija tāds, ka speciāli tika izveidota otra firma [SIA „PLS"], lai nošķirtu ofisa preces no mājas precēm. To darīja, jo bija normāls apgrozījums. Taču tas neizdevās, jo ekonomiskā situācija Latvijā pasliktinājās un ar vienu firmu bija pietiekami.

Liecinieks pats reģistrēja abus uzņēmumus. Uzņēmums pēc trīs mēnešiem tika pārreģistrēts uz citu personu, jo ar diviem uzņēmumiem bija grūti – vienu liecinieks pārdeva, otru atstāja. Pārdeva SIA „PL Studio", atstāja SIA „PLS". Liecinieks paskaidroja, ka savu darbību SIA „PL Studio" beidza tieši sakarā ar veselību – bija problēmas ar cukuru, spiedienu. Kad SIA „PLS" nomainījās valde un sāka strādāt /pers. E/, sadarbība ar pieteicēju turpinājās, liecinieks vēl vienu

vai divus mēnešus bija tur darbinieks. Valdes nomaiņa bija nepieciešama, jo liecinieks gribēja aiziet no uzņēmuma, bet, tā kā /pers. E/ palūdza palīdzēt viņai, liecinieks tur strādāja vēl kādus divus vai trīs mēnešus. Pēc tam sadarbību ar pieteicēju turpināja /pers. E/. Vaicāts izskaidrot, kā notika preču piegāde SIA „Alveres", liecinieks paskaidroja, ka ofisā tika sagatavota preču transporta pavadzīme, preces tika ieliktas automašīnā un aizvestas pie /pers. A/ uz mājām. /pers. A/ atnāca, pārbaudīja preci, saņēma to, parakstījās un aizgāja. Prece tika piegādāta ar liecinieka privāto automašīnu *Subaru Outback*, pēc tam /pers. E/ to darīja ar savu privāto auto *Opel*.

Attiecībā uz preču iegādi SIA „PLS" liecinieks paskaidroja, ka piegāde SIA „PLS" notika tādā pašā veidā. Ar piegādātājiem sazinājās *Skype*, viņi iedeva daudzumu, cenu. Piegādātājus atrada ne tikai caur sludinājumiem, bet bija arī tādi, kas zvanīja lieciniekam. Konkrētus uzņēmumus neatceras, nevienu piegādātāju nosaukt nevar. Ar fiziskām personām nesadarbojās, to zināja, jo pārbaudīja, vai firmas ir reģistrētas un bija pievienotās vērtības nodokļa maksātāji.

/pers. R/, /pers. J/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. S/, /pers. I/, /pers. M/, viņam nav zināms liecinieks neatceras SIA „Nalas", SIA „Tinlex". Liecinieks norādīja, ka neuzturēja draudzīgas attiecības ar piegādātājiem. Attiecībā uz SIA „Lakoma" un SIA „Bruks Vits" liecināja, ka šie uzņēmumi ir dzirdēti, bet neko konkrēti neatceras. /pers. F/, liecinieks paskaidroja bija grāmatvede, kura kārtoja lieciniekam grāmatvedību. Deklarācijas dienestam sagatavoja grāmatvede, bet liecinieks tās caur datoru nosūtīja, jo viņam bija elektroniskais paraksts. Uzņēmumam nebija savas mājaslapas.

Cenu piedāvājumu veidoja, precēm pieliekot 3-5% uzcenojumu, un par tādu cenu tirgoja tālāk. Lieciniekam tika jautāts, vai bija *Skype* sarakste ar pieteicēju, atbildēja, ka bija, un lietotājvārds laikam bija „PLS".

Tiesai uzrādot lieciniekam SIA „PLS" pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas (*lietas 2.sējuma 165.lapa*) un jautājot, vai viņš atceras tajās norādītos darījumu partnerus, liecinieks atbildēja, ka atceras. Vaicāts, ar kādām personām sadarbojās, liecinieks paskaidroja, ka bija atbraukuši parasti puiši, uzvārdus nejautāja. Viņi atveda pavadzīmes, liecinieks tās paņēma un viss. Nebija šaubu. Piegādātāji preci lieciniekam veda uz turieni, kur viņš atradās – ja bērnudārzā, tad uz turieni, ja pie tilta, tad uz turieni. Tie nebija vienreizēji darījuma partneri – parasti sanāca sadarboties kādas 10-20 reizes. Uz jautājumu, kā sameklēja darījumu partnerus, liecinieks paskaidroja, ka daļa no viņiem paši zvanīja, bet daļu liecinieks atrada internetā – www.ss.lv, www.kurpirkt.lv.

Atkāroti vaicājot, vai liecinieka uzņēmumam bija mājaslapa, liecinieks norādīja, ka bija mājaslapa, bet tā nekur netika reģistrēta, bija pieejama tikai iekšēji. Uz jautājumu, kā tad pieteicēja tika šai mājaslapai klāt, liecinieks atbildēja, ka viņi [SIA „PLS"] tur parādīja, kāda ir prece. Liecinieks deva /pers. A/ paroli, lai viņš varētu apskatīties. Paroli neatceras. Ar datoriem prot strādāt.

[13.13] Administratīvās apgabaltiesas tiesas 2016.gada 20.jūnija tiesas sēdē lieciniece /pers. E/ liecināja, ka viņa zina SIA „Alveres" un SIA „PLS". SIA „PLS" nodarbojās ar mazgabarīta tehnikas tirdzniecību – fotoaparāti, svari, televizori, planšetdatori, atmiņas kartes, tāda tehnika, kas ir ievietojama vieglajā automašīnā. Lieciniece uzņēmumā bija valdes locekle. Uzņēmumu pārņēma no sava paziņas /pers. D/, kurš savas veselības dēļ vairs nevarēja turpināt darbību. Tāpēc viņš piedāvāja pārņemt uzņēmumu, jo lieciniece vēlējās papildus nopelnīt. Kamēr lieciniece bija valdes locekle, /pers. D/ darbojās kā pilnvarotā persona, jo lieciniece netika galā un nesaprata to biznesu. Tad, kad viņš vairs nevarēja, lieciniece vēl pastrādāja vienu vai divus mēnešus un tad pārtrauca uzņēmuma darbību. Lieciniece apliecināja, ka bija uzņēmuma amatpersona, vadīja uzņēmumu. Vaicāta, kā izpaudās uzņēmuma vadīšana, lieciniece paskaidroja, ka bija pārrakstīta firma, viņa parakstīja dokumentus, viņai palīdzēja strādnieki, grāmatvede, šoferis. Liecinieces darba pienākumos ietilpa parakstīt dokumentus, pieņemt preci, ja kāds strādnieks to nevarēja. Strādnieks bija /pers. D/, sekretāre bija Larisa. Kad /pers. D/ veselības dēļ aizgāja, lieciniece pieņēma jaunu strādnieku Viktoru. Pirms kļuva par SIA „PLS" amatpersonu lieciniece strādāja SIA „Baltrobert Trade" par pārdevēju. Par amatpersonu nolēma kļūt, jo vēlējās apvienot abus darbus mazās algas dēļ, bija pazīstama ar /pers. D/. Uzņēmumu bija nepieciešams pārņemt tieši /pers. D/ veselības problēmu dēļ. Vienlaicīgi viņš lieciniecei palīdzēja, kamēr viņa kaut ko varēja saprast. /pers. D/ jau bija noorganizēta firma, kas piegādāja preci un kam viņš to piedāvāja. Vaicāta, no kā iegādājās preci, lieciniece norādīja, ka bija firmas, kas pieveda preci. Aicināta tās nosaukt, lieciniece paskaidroja, ka nevar nosaukt šīs firmas, jo tas bija sen. Bija kādas 10 vai 15 firmas. Lieciniece tās neatceras, jo viņai arī šobrīd ir darbs ar 300 firmām, un viņa vienkārši no galvas neatceras. Šobrīd lieciniece strādā par pārdevēju-konsultanti, raksta pavadzīmes, tāpēc visas firmas ir sajukušas.

Aicināta izstāstīt, kā notika preču piegāde, lieciniece paskaidroja, ka tā notika *Skype*. Viņus [SIA „PLS"] meklēja cilvēki, kas piegādā preci, un viņi [SIA „PLS"] meklēja, kam vajadzīga mazgabarīta prece. Rakstīja *Skype*, lai firmas piegādā preci, sastādīja dokumentus. Firmas, kuras lieciniece vairs neatceras, preci atveda pie ofisa, kas sākumā bija Maskavas ielā.

Tiesai nosaucot SIA „Bruks Vits", SIA „Masanto", SIA „Domos Trading", SIA „Tinlex", lieciniece norādīja, ka tādus uzņēmumus neatceras. Savukārt, nosaucot SIA „Lakoma", lieciniece norādīja, ka to atceras, bet vārdus un uzvārdus, ar ko no šī uzņēmuma sadarbojās, neatceras, jo /pers. D/ jau bija noslēgti līgumi.

Lieciniece liecināja, ka ar tiešajiem darījumu partneriem līgumi bija jau noslēgti pirms viņa sāka strādāt. Preces piegādāja viņu darbinieki, kuriem bija pavadzīmes. Preces, kad varēja, pieņēma lieciniece, kad bija /pers. D/, tad viņš. Cilvēkus, no kuriem pieņēma preces un ar kuriem sadarbojās, neatceras, viss bija pierakstīts datorā. Jautājot, kādas bija *Skype* adreses, caur kurām lieciniece sarakstījās ar saviem darījumu partneriem, lieciniece paskaidroja, ka viss jau sen ir likvidēts, viņai nav pat kur paskatīties, nav palikuši nekādi dokumenti. Vaicāta, kā rakstīja pieprasījumus *Skype*, lieciniece paskaidroja, ka iegāja *Skype*, cilvēks rakstīja, ka viņa firmai vajadzīga, piemēram, fotokamera, tad lieciniece meklēja šo preci no firmām, kas to piedāvā un sarakstījās ar viņiem, ka viņai tādu vajag. Uz jautājumu, vai *Skype* rakstīja fiziskas personas, lieciniece atbildēja, ka rakstīja firmas. Vaicāta, kas vispār ir jādara, lai ieietu *Skype*, paskaidroja, ka tur jau viss bija, tehniku

īsti nepārzina.

Atnākot uz darbu, lieciniece atvēra internetu, tur bija *Skype*, kur viņa lasīja vēstules. Lai ieietu *Skype*, nav jāieiet kādā adresē, tur ir jāievada sava parole, lietotājvārds. Lieciniecei pat nevajadzēja *Skype* vērt vaļā, jo tas visu laiku bija atvērts. Lieciniece skatījās, kādas vēstules ir atnākušas, izlasīja, pasauca /pers. D/, jo daudz ko nesaprata. Viņš paskaidroja, ko tas nozīmē, kāda prece nepieciešama. Jautāta, vai zināja, kas viņai rakstīja, lieciniece norādīja, ka piegādātāji vai pircēji. Tur bija lietotājvārdi. Aicināta tos nosaukt, lieciniece norādīja, ka tur bija tas, kas visu laiku, SIA „Alveres" Aleksejs, bet no SIA „Xnet" un SIA „Mobilux" lieciniece neatceras. Šos nosaukumus lieciniece atceras, jo tie ir zināmi – SIA „Xnet" visu laiku reklamējas, tas ir liels uzņēmums, arī SIA „Mobilux" bija skaļš process, kurā lieciniece piedalījās. Pārējos nosaukumus neatceras.

Pēc tam, kad izlasīja *Skype* vēstules, lieciniece rakstīja piegādātājiem par to, kāda prece viņai nepieciešama. Vaicāta, kā zināja, kam rakstīt, lieciniece norādīja, ka rakstīja tiem, ar kuriem bija noslēgti līgumi. Rakstīja viņiem uz *Skype*, adreses bija līgumos. Pēc tam viņi lieciniecei atbildēja, kad piegādās preci. Viņi atveda preci, lieciniece paņēma pavadzīmi, paskatījās, vai prece atbilst skaitam, krāsai, vai nav bojāta, tad parakstījās, un viņi aizbrauca projām. Pēc dienas lieciniece pārskaitīja viņiem naudu un tajā pašā dienā sastādīja pavadzīmi, un veda preci tam, kas to pieprasīja. Uz jautājumu, vai pati salīdzināja preces, lieciniece atbildēja, ka ne visu laiku, /pers. D/ viņai palīdzēja. Skaidrā naudā nedarbojās, tikai ar pārskaitījumu.

Liecināja, ka SIA „PLS" birojs atradās /adrese C/, laikam piektajā stāvā, kur agrāk bija policija. Lieciniece katru dienu nebija ofisā, jo pāri ielai viņai bija jābūt citā darbā. Kad bija nepieciešama liecinieces palīdzība vai atnāca prece, lieciniecei piezvanīja. Tad lieciniece aizgāja, pieņēma preci un nodeva to šoferim, kurš to izvadāja.

Pavadzīmes sastādīja lieciniece pati vai /pers. D/, jo viss bija datorā. /pers. D/ izdrukāja, lieciniece parakstīja. Lieciniece salīdzināja to, kas ir pavadzīmē, ar to, ko atveda. Tiesai, uzrādot lietas 1.sējuma 176.lapas otru pusi un vaicājot, kas tās ir par precēm, lieciniece norādīja, ka tad, kad strādāja, tas notika automātiski – viss bija rakstīts, kāda prece bija pasūtīta, tādu ar tādiem pašiem numuriem lieciniece pieņēma. Attiecībā uz to, kas pavadzīmē ir trešā un ceturtā prece, lieciniece norādīja, ka angļu valodu nepārzina. Vaicāta, vai nemaz nezināja, kādu preci pārdod, lieciniece norādīja, ka toreiz zināja, angļu valodu nav mācījusies – lieciniecei uz papīra bija sarakstīts, ko tas viss nozīmē, tāpēc tad zināja. Visām precēm bija divu gadu garantija. Ja bija brāķis, tad atgrieza atpakaļ, arī tad, ja kādu preci nedrīkstēja vērt vaļā. Ja bija brāķis, cilvēks zvanīja, ka ir atvēris preci un ir brāķis – kaut kas pietrūkst, prece nedarbojas. To uzreiz nevarēja pārbaudīt. Tādā gadījumā prece tika atdota piegādātājam. Lieciniece bija pilnvarojusi /pers. D/ rīkoties, izdrukāt un parakstīt dokumentus, pieņemt preci. Tā bija rakstveida vienošanās.

Kad atnāca pasūtījums no pieteicējas, tad SIA „PLS" meklēja preci no piegādātājiem, rakstīja pieteicējai, kāda ir cena. Ja cena apmierināja, izrakstīja pavadzīmi. Pieteicējai no sākuma tā bija jāapmaksā, tad SIA „PLS" veda preci uz viņa [/pers. A/] mājām Imantā. Lieciniece pati tikai vienreiz tur ir bijusi. Kad aizveda preci, viņš [/pers. A/] nokāpa lejā, parakstīja pavadzīmes – divas sev un vienu SIA „PLS", paskatījās preci. No sākuma pirms preces nodošanas prece bija jāapmaksā. Nekas netika maksāts skaidrā naudā, viss bija ar pārskaitījumu.

To, no kura darījuma partnera iegādāties preci, izvēlējās pēc tā, kam bija mazāka cena un kas bija PVN maksātājs. Lieciniece to, kam prasīt iegādāties preci, zināja pēc jau noslēgtajiem līgumiem. Vaicāta, vai viņiem visiem rakstīja, lieciniece atbildēja apstiprinoši – ievadīja *Skype* preci, un viņi piedāvāja, vai kādam ir un kādā laikā var piegādāt. Ne visiem vajadzīgā prece bija uz vietas. Šādus pieprasījumus lieciniece sūtīja ne vairāk kā 50, jo nebija daudz.

Lieciniece liecināja, ka preci vispār uz SIA „PLS" ofisu nenesa, jo to pieveda ap plkst.10.00 vai 11.00, tā tika pārkrāmēta mašīnā, un tad lieciniece vai šoferis to aizveda klientam. Prece tika atvesta un aizvesta vienā dienā, tā netika glabāta. Tikai gadījumos, ja cilvēks uzreiz nevarēja pieņemt preci, tā tika nogādāta nākamajā dienā. Par saņemto preci SIA „PLS" maksāja nākamajā dienā – vienu vai divas dienas pēc preces saņemšanas. Darījumu partneri tā uzticējās, jo bija noslēgti līgumi. Gadījumā, ja prece bija marķēta un to nevarēja vērt vaļā, preci aizveda pircējam, viņš pats to vēra vaļā liecinieces vai tā cita cilvēka, kuram viņš to tirgoja, priekšā. Ja bija kādas problēmas, tad zvanīja vai rakstīja, tad bija atgriešanas pavadzīmes. Vaicāta, vai pircējs visas preces vēra vaļā liecinieces klātbūtnē, lieciniece paskaidroja, ka tās, kuras viņi [SIA „PLS"] aizveda. Ja bija kādi dārgi lēcu fotoaparāti, tad tos SIA „PLS" nevēra vaļā pārbaudei, bet mazās preces – svarus, tējkannas – pārbaudīja. Liecinieces uzņēmums iepakojumus taisīja vaļā, paskatījās un tad ar līmlenti aizlīmēja – vienkārši, ja prece bija smaga, to necēla ārā. Preču garantiju piedāvāja piegādātāji. Lieciniecei bija *Golf* bordo krāsā, ar to brauca gan lieciniece, gan citi. Lieciniece iedeva tehnisko pasi, un šoferis brauca. Lieciniece bija pieņēmusi darbā Viktoru, bet viņa uzvārdu neatceras.

Vaicāta, vai atceras /pers. G/, lieciniece paskaidroja, ka /pers. G/ ir viņas draugs, kas iedeva mašīnu. Tā kā viņam nav autovadītāja tiesību, viņš to reģistrēja uz sava vārda, bet auto, veicot saimniecisko darbību, lietoja lieciniece, jo viņai ir tiesības. Lieciniecei nebija nekāda dokumenta, uz kura pamata viņa izmantoja /pers. G/ automašīnu. Tas bija personiski. Mašīna nebija reģistrēta firmai. /pers. D/ bija automašīna *Subaru*, kas bija reģistrēta firmai. Uz jautājumu, vai SIA „PLS" reklamējās, lieciniece norādīja, ka reklāmas nebija. Liecināja, ka brīdī, kad viņai piegādāja preci, lieciniece pārbaudīja darījumu partneru identitāti – www.firmas.lv vai Lursoft datubāzē viss bija rakstīts, proti, vai šis uzņēmums darbojas, vai nav slēgts. Cilvēka, kas brauca, dokumentus lieciniece nepārbaudīja – mašīna un šoferis bija ierakstīti pavadzīmē. To, ka tieši konkrētais uzņēmums atved preci, lieciniece zināja, jo viņiem bija dokumenti, zīmogs. Cilvēka identitāti lieciniece nepārbaudīja, bet dokumentus pārbaudīja. Tiesības vai pasi cilvēkam nejautāja. Pavadzīme bija, zīmogs bija, tur firma bija rakstīta.

Uz jautājumu, kā lieciniece nopelnīja, viņa paskaidroja, ka visām precēm bija 5% uzcenojums, kas tika dalīts uz algām. Lieciniecei bija minimālā alga, kuru no sākuma noteica /pers. D/, pēc tam lieciniece pati – kādi bija dokumenti, tādi palika, jo

lieciniece no tiem neko nesaprata. Lieciniece saņēma minimālo algu katru mēnesi uz kontu. Visa nauda nāca ar bankas starpniecību, ja palika kāds procents. Darbiniekiem algu noteica lieciniece. Vaicāta, kāpēc sev noteica darba algu 44 latu apmērā, bet sekretārei /pers. H/ 250 latu apmērā, lieciniece paskaidroja, ka tāpēc, ka viņa nāca uz divām stundām, bet /pers. H/ visu laiku bija birojā. Lieciniece tikai mēģināja ieiet tajā biznesā, vairāk naudas nebija, nevarēja sev likt lielāku algu nekā darbiniekiem. Vaicāta, kāpēc darbiniekiem alga visu laiku bija divas reizes lielāka nekā lieciniecei, viņa paskaidroja, ka tā bija tāpēc, ka bija mazi ienākumi.

Uz jautājumu, cik nopelnīja, strādājot SIA „PLS", lieciniece atbildēja, ka neatceras, jo viņas partneris līdz novembrim, decembrim bija /pers. D/. Lieciniece pastrādāja tikai janvārī, februārī, bet saprata, ka tas nav domāts viņai, un apturēja uzņēmuma darbību.

Vaicāta, kā laikā, kad strādāja gan SIA „PLS", gan citā darbā, varēja abus darbus apvienot, lieciniece paskaidroja, ka viņas otrs darbs atradās pāri ielai – Ķengaraga ielā 4. Viņai bija stunda laika, ko paņemt brīvu no plkst.10.00 līdz 11.00. Lieciniece zvanīja, lai atved preci tajā laikā, kad viņa varēja atnākt. Vaicāta, vai tad tomēr arī zvanīja, ne tikai rakstīja Skype, lieciniece atbildēja apstiprinoši, norādot, ka telefons arī bija. Telefona numuri bija ievadīti gan līgumā, gan datorā (*lietas 4.sējuma 192.-196.lapa*).

[13.14] Lieciniece/pers. H/ 2016.gada 20.jūnija apgabaltiesas tiesas sēdē liecināja, ka 2012.gadā strādāja uzņēmumā SIA „PLS". Uzņēmumā bija tikai trīs cilvēki, viens no tiem bija /pers. D/, kurš nodarbojās ar tirdzniecību. Lieciniecei uzņēmumā bija jāatbild uz /pers. D/ telefona zvaniem, kad viņa paša nebija, jāatnes papīri, zīmuļi un tamlīdzīgas lietas. Lieciniece pati nenodarbojās ar uzņēmējdarbību, bet tikai ar saimnieciskām lietām. Liecinieces darbavieta atradās /adrese D/. Tur otrajā stāvā atradās bērnudārzs. SIA „PLS" tirgoja audio un video aparatūru. Video un audio aparatūra neatradās ofisā – kad atveda preci, to ielika automašīnā. Lieciniece pati nebija klāt pie preču iekraušanas, bet zina to no sarunām. Video un audio preces ir redzējusi. Tās vajadzēja pārlikt no vienas automašīnas uz otru. Tas notika uz ielas. Preci atveda /pers. D/. Lieciniece palīdzēja ar pārvietošanu, kad bija nepieciešams, bet tas nebija bieži. Preču pārvietošana no vienas automašīnas uz otru notika pie ofisa uz ielas, pēc tam /pers. D/ preci piegādāja klientiem. Kas bija SIA „PLS" klienti, nezina, jo ar to nenodarbojās. Lieciniece tikai pieņēma zvanus, kad /pers. D/ nebija pieejams. Kad lieciniecei zvanīja, viņa teica, ka /pers. D/ pašlaik nav uz vietas, bet viņš pārzvanīs. Lieciniece nevar nosaukt nevienu no personām, kas zvanīja – tas nebija viņas uzdevums to noskaidrot, bija tikai jāinformē par zvaniem /pers. D/.

Nosaukt preču piegādātājus, lieciniece nevarēja, jo visus dokumentus kārtoja un visas sarunas veda /pers. D/. SIA „PLS" nostrādāja aptuveni divus gadus. Aicināta nosaukt konkrētas preces, ko pārkrāva no automašīnas, lieciniece norādīja, ka tie bija fotoaparāti, videokameras, planšetes, mobilie telefoni, mazas kārbiņas, spēļu konsoles, televizori. Liecināja, ka precēm bija garantijas taloni, bet nezina, kur tie bija, jo /pers. D/ visu paspēja izdarīt pats. Uz jautājumu, kurš maksāja algu, atbildēja, ka uzņēmums pārskaitīja 150 *euro* mēnesī. Ar naudas lietām nodarbojās /pers. D/. Liecināja, ka neatceras /pers. A/ (*lietas 4.sējuma 226.-228.lapa*).

[14] Izvērtējot [13] punktā konstatēto kopsakarā ar pieteicēja likumiskā pārstāvja /pers. A/ apgabaltiesas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem par pieteicējas darījumiem ar SIA „PLS", pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumiem, liecinieku /pers. E/ un /pers. D/ liecībām, kas fiksētas apgabaltiesas un pirmās instances tiesas sēdes protokolā, /pers. F/ /pers. E/ un /pers. D/ sniegtajām liecībām pirmās instances tiesas sēdē apgabaltiesa norāda turpmāko.

Kā izriet no lietas materiāliem, pieteicējas darījumu partneris SIA „PLS" ir reģistrēts Uzņēmumu reģistrā 2012.gada 5.janvārī un līgums Nr.201212 starp pusēm par preču piegādi pieteicējai noslēgts jau 2012.gada 12.janvārī. Pieteicējas pārstāvis /pers. A/ apgabaltiesas tiesas sēdē sākotnēji paskaidroja, ka SIA „PLS" paši pieteicēju atraduši, pieteicējam bija internetveikals, SIA „PLS" sazinājās ar /pers. A/, nosūtot savu piedāvājumu e-pastā. SIA „PLS" darbinieki iepriekš viņam nav bijuši pazīstami. Pirms pieteicēja pārstāvis uzsāka sadarbību ar SIA „PLS", viņa draugs Vladimirs, kurš strādāja „Xnet" veikalā, ieteica SIA „PLS". /pers. A/ draugs ir iedevis veselu sarakstu ar piegādātājiem un pēc kāda laika SIA „PLS" ir uzrakstījis pieteicējai. /pers. A/ apgabaltiesas sēdē, sniedzot paskaidrojumus par darījumu faktiskajiem apstākļiem ar SIA „PLS" (tostarp kā pārliecinājās, ka preci viņam piegādā tieši /pers. D/ un ka viņš pārstāv SIA „PLS") un norisi, uzturēja pozīciju, ka viņu interesējusi prece un tiesas zālē esošā persona ir tā pati persona (Vladimirs), kas viņam piegādāja preci. Respektīvi no /pers. A/ sākotnēji sniegtajiem paskaidrojumiem izrietēja, ka viņš nav īsti pārliecināts, ka tā persona, kas ir piegādājusi viņam preci ir SIA „PLS" pārstāvis, jo viņš tai personas apliecinošus dokumentus nav prasījis, jo viņu interesēja prece. Savukārt no SIA „PLS" valdes locekļa /pers. D/ rakstveida paskaidrojumiem izriet, ka viņam ir bijusi sadarbība ar pieteicēju jau no 2011.gada, kad viņš ir bijis SIA „PL Studio" valdes loceklis (valdes loceklis laika posmā no 2009.gada 2.septembra līdz 2012.gada 26.martam). Arī no /pers. D/ liecības apgabaltiesā izriet, ka /pers. D/ agrāk ir darbojies SIA „PL Studio", kura nodarbojās ar biroja un mājas tehnikas tirdzniecību un ka viņš ar /pers. A/ sadarbojās jau kopš SIA „PL Studio" laikiem. /pers. D/ liecināja, ka tad, kad reģistrēja SIA „PLS", tad turpināja sadarboties ar pieteicēju uz tādiem pašiem noteikumiem. Tātad no liecinieka /pers. D/ paskaidrojumiem izriet, ka pieteicējai (/pers. A/) ir bijusi ilgstoša sadarbība ar SIA „PL Studio", kuru vadījis /pers. D/, un ka /pers. D/ ir bijis iepriekš /pers. A/ labi zināms, nevis /pers. D/ pieteicējas pārstāvim, pirms viņš ir uzsācis sadarbību ar SIA „PLS", ir ieteicis viņa draugs Vladimirs vai SIA „PLS pieteicēju ir pati sameklējusi, uzrakstot e-pastā savu piedāvājumu. Tāpat no /pers. D/ rakstveida paskaidrojumiem un liecības apgabaltiesā izriet, ka SIA „PL Studio" un SIA „PLS" vairākus mēnešus vienlaikus ir sadarbojies ar pieteicēju. Tādējādi apgabaltiesa secina, ka /pers. A/ apgabaltiesā nav sniedzis patiesu liecību, jo tā ir pretrunā /pers. D/ rakstveida paskaidrojumiem un liecībai, kā arī pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām, kurās kā pieteicējas darījuma partneris ir norādīts SIA „PL Studio". Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka arī liecinieks /pers. D/ pirmās instances tiesas sēdē,

sniedzot liecību, ar ko nodarbojās SIA ,,PLS", nav vēlējies atklāt, kā ir atradis pieteicēju SIA „Alveres", jo ir liecinājis, ka to neatceras, apzvanījis interneta veikalus un piedāvājis savus pakalpojumus (*lietas 4.sējuma 89.-98.lapa*).

Izvērtējot 2012.gada 12.janvāra līgumu par preču piegādi, apgabaltiesa konstatē, ka līguma priekšmets ir pārāk vispārīgs, no līguma satura nav identificējama prece, kādu preci piegādātājs saskaņā ar līgumu ir uzņēmies piegādāt pasūtītājam. No līguma satura izriet, ka piegādājamo preču daudzumu, sortimentu, cenu, vietu un laiku līdzēji rakstiski saskaņo pirms katras konkrētās preces piegādes (*Skype* vai e-pastu), taču līgumā nav precīzi norādīta ne *Skype*, ne e-pasta adrese, lai būtu skaidrs, uz kādām adresēm ir jāsūta preču pasūtījums, kā arī jāveic preču pasūtījuma saskaņošana un piegāde. Pieteicējas likumiskais pārstāvis apgabaltiesā paskaidroja, ka līgumā nevar visu preču nomenklatūru norādīt, ka līgumā ir runa par precēm, kuras ir SIA ,,PLS" nomenklatūrā un kuras pieteicējas pārstāvis redz SIA ,,PLS" mājas lapā. Tālāk pieteicējas pārstāvis paskaidroja, ka preču pasūtījumus SIA ,,PLS" pieteicējas likumiskais pārstāvis ir rakstījis tikai Skype, e-pastu viņš nav izmantojis, bet SIA ,,PLS" Skype adresi pārstāvis neatceras. Pieteicēja pārstāvis nevarēja apgabaltiesai ne uzrādīt, ne iesniegt rakstveida preču pasūtījumus (preču pasūtījumu saskaņojumus), kas adresēti jeb nosūtīti SIA ,,PLS". Kā izriet no lietas materiāliem, pieteicēja šādus preču pasūtījumu saskaņojumus dienestam nav iesniegusi arī pārbaudes laikā. Savukārt pieteicējas pilnvarotais pārstāvis pirmās instances tiesas sēdē ir paskaidrojis, ka pieteicēja preču pasūtīšanu no SIA ,,PLS" veikusi elektroniski vai telefoniski, pieteicējas pārstāvis nav norādījis, ka preces tika pasūtītas rakstveidā Skypā. Jebkurā gadījumā ne dienesta, ne apgabaltiesas rīcībā nav pieteicējas sarakste ar SIA ,,PLS", kas pierādītu, ka būtiskus līguma nosacījumus - piegādājamo preču daudzumu, sortimentu, cenu, vietu un laiku darījumu partneri rakstiski saskaņojuši pirms katras konkrētās preces piegādes. Tāpat pieteicējas pārstāvis /pers. A/ apgabaltiesai paskaidroja, ka SIA ,,PLS" bija mājas lapa, kur varēja apskatīt preces un cenas. Savukārt /pers. D/ sākotnēji liecināja, ka SIA ,,PLS" mājas lapas nebija. Apgabaltiesa uzskata, ka SIA ,,PLS" nav bijusi mājas lapa, kur būtu redzamas, kādas preces ir SIA ,,PLS" piedāvājumā, jo liecinieks /pers. D/, atbildot uz pieteicējas likumiskā pārstāvja tiešu jautājumu, ka SIA ,,PLS" taču ir bijusi mājas lapa, liecināja, ka mājas lapa ir bijusi, tā nav bijusi nekur reģistrēta un tā bija pieejama tikai iekšējām personām (sabiedrības darbiniekiem), uz apgabaltiesas jautājumu, kā tad /pers. A/ tiek klāt šai mājas lapai, /pers. D/ liecināja, ka, lai /pers. A/ varētu apskatīties, kāda prece ir SIA ,,PLS" rīcībā, /pers. D/ /pers. A/ ir iedevis paroli. Apgabaltiesa secina, ka /pers. D/ ir vāja izpratne, kas ir uzņēmuma mājas lapa, jo, lai apskatītu uzņēmuma mājas lapu parole nav nepieciešama. Savukārt, tas, ka /pers. A/ ir bijusi iespēja apskatīt SIA ,,PLS" preces un cenas, ko var izdarīt tikai SIA ,,PLS" darbinieki, liecina, ka /pers. A/ ir bijuši cieši sakari ar SIA ,,PLS", tās valdes locekli un vēlāk arī darbinieku /pers. D/.

Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka /pers. A/ 2013.gada 21.februāra paskaidrojumā nav norādījis, ka laikā, kad iegādājies no SIA ,,PLS" elektrotehniku, uzņēmuma vārdā ir rīkojusies /pers. E/. Paskaidrojumā nosauc tikai /pers. D/.

[15] Vērtējot /pers. E/ liecības pirmās instances tiesā, apgabaltiesā un rakstveida paskaidrojumus kopsakarā ar līgumu par preču piegādi, pavadzīmēm, /pers. G/ liecību pirmās instances tiesā, /pers. D/ paskaidrojumiem un liecību, /pers. A/ paskaidrojumiem, tostarp apgabaltiesā, apgabaltiesa konstatē būtiskas pretrunas, kas norāda, ka /pers. E/ SIA ,,PLS" saimniecisko darbību minētajā uzņēmumā nav veikusi. Kā redzams no /pers. E/ 2013.gada 16.aprīlī sniegtā paskaidrojuma, /pers. E/ par SIA ,,PLS" valdes locekli kļuvusi pēc /pers. D/ ieteikuma. Minētajā paskaidrojumā /pers. E/ norādījusi, ka *savas darbības laikā* ir pilnvarojusi /pers. D/ veikt preču piegādi un realizāciju, noformēt pavadzīmes un rēķinus, veikt preču transportēšanu, pēc pilnvarojuma darījumus ar pieteicēju veicis /pers. D/. Tāpat paskaidrojumā norādīts, ka /pers. E/ ir bijusi *informēta*, ka tā ir bijusi mazgabarīta elektropreču realizācija. Iepriekš minētais, apgabaltiesas ieskatā, liecina, ka /pers. E/ saimniecisko darbību SIA ,,PLS" nav veikusi un darījumos ar pieteicēju nemaz nav piedalījusies, jo ir bijusi tikai informēta, par kāda veida precēm darījumi ar pieteicēju ir bijuši. To, ka /pers. E/ saimniecisko darbību SIA ,,PLS" nav veikusi, apstiprina arī pieteicējas pārstāvja /pers. A/ 2013.gada 21.februāra paskaidrojumi dienestam par pieteicējas darījumu partneri SIA ,,PLS", kuros norādīts, ka no SIA ,,PLS" ir iegādājies elektrotehniku un SIA ,,PLS" vārdā ir rīkojies /pers. D/. Paskaidrojumā vēl norādīts, ka preču pavadzīmes ir sagatavojis /pers. D/ un /pers. E/ ar /pers. A/ ir kontaktējusies tikai vienu reizi, izsniedzot preci 2012.gada novembrī. Savukārt pirmās instances tiesas sēdē lieciniece liecināja, ka pavadzīmes sagatavoja sekretāre un viņa tās tikai parakstījusi, vēlāk tiesas sēdē liecināja, ka datorā ir bijusi sagatavota pavadzīmes forma un viņa aizpildījusi pavadzīmē nepieciešamo, vēl vēlāk, ka pavadzīmes ir sastādījis /pers. D/. Bet apgabaltiesā /pers. E/ liecināja, ka pavadzīmes ir sastādījusi pati vai /pers. D/. Jebkurā gadījumā lieciniece nav liecinājusi, ka pavadzīmes ir sagatavojusi gan sekretāre, gan viņa pati, gan /pers. D/, bet lieciniece ir bijusi nekonsekventa, atbildot uz tiesas jautājumu, kas sagatavoja preču pavadzīmes. Tāpat lieciniece ir nekonsekventa savā liecībā attiecībā par to, cik ilgi viņa ir strādājusi SIA ,,PLS", sākotnēji norādot divus mēnešus, nedaudz vēlāk - nepilnu gadu. /pers. E/ liecināja, ka preci pieteicējai ir piegādājusi vienu vai divas reizes, kā arī ka preci ir vedis šoferis /pers. N/. Tad, kad pirmās instances tiesa norādīja, ka /pers. N/ nav starp uzņēmumā reģistrētajiem darbiniekiem, /pers. E/ liecināja, ka viņš uzņēmumā ir strādājis no 2012.gada novembra līdz 2013.gada janvārim (pieteicējai audits veikts par laika posmu no 2011.gada janvāra līdz 2012.gada oktobrim). Tāpat lieciniece /pers. E/ pirmās instances tiesā apstiprināja, ka preču piegādi pieteicējai laikā posmā no 2012.gada janvāra līdz augustam veica /pers. G/. Savukārt apgabaltiesai pieteicējas pārstāvis /pers. A/ paskaidroja, ka preces atveda /pers. D/ vai /pers. E/. Arī liecinieks /pers. G/ pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka viņš pats nav bijis iesaistīts SIA ,,PLS" saimnieciskajā darbībā, savu transportlīdzekli *Volkswagen Golf* lietošanā ir devis /pers. E/. Nebija SIA ,,PLS" šoferis, viņam nav auto vadītāja apliecības (*lietas 4.sējuma 89.-98.lapa*). Tātad liecinieks /pers. G/ nav piegādājis preces pieteicējai, uz to nenorāda arī /pers. D/ liecībā un /pers. A/ paskaidrojumos, kas nozīmē, ka /pers. E/ nav sniegusi pirmās instances tiesas sēdē patiesu liecību. Tāpat pretrunīgi ir arī /pers. E/ paskaidrojumi (arī liecība) un /pers. A/

paskaidrojumi apgabaltiesā, jo /pers. A/ paskaidroja, ka /pers. E/ preci pieteicējai piegādājusi piecas vai desmit reizes, savukārt /pers. E/ rakstveida iesniegumā un apgabaltiesas tiesas sēdē liecināja, ka preci pieteicējai piegādājusi tikai vienu reizi.

Izvērtējot /pers. E/ liecību apgabaltiesā kopsakarā ar [13] punktā un šajā punktā konstatēto, apgabaltiesa secina, ka no /pers. E/ liecības nav gūstams skaidrs priekšstats par SIA ,,PLS" preču piegādēm pieteicējai un SIA ,,PLS" preču iegādēm no tās darījumu partneriem, lai tai būtu prece, ko piegādāt pieteicējai. /pers. E/ liecība par darījuma faktiskajiem apstākļiem ar pieteicēju un darījumu norisi ir vispārīga, nekonsekventa un pretrunīga. Apgabaltiesa uzskata, ka šādu vispārīgu liecību par SIA ,,PLS" preces realizāciju pieteicējai un preces iegādi SIA ,,PLS" var sniegt jebkura persona, kas ir nodarbojusies ar preces realizāciju un iegādi, kā tas ir tieši konkrētajā gadījumā, jo no liecinieces /pers. E/ liecības apgabaltiesā izriet, ka lieciniece strādā tirdzniecībā un viņas darbs ir saistīts ar pavadzīmēm un preču pieņemšanu. Līdz ar to arī izskaidrojams, kāpēc lieciniece /pers. E/ nonāk pretrunās tiklīdz tiek lūgts sniegt liecību par darījumu faktiskajiem apstākļiem ar pieteicēju, kā arī lieciniece nevar nosaukt pieteicējas darījumu partnerus, kuri preci piegādā SIA ,,PLS" un tās personas, ar kurām ir bijusi saskarsmē preču piegādē, un kuriem klientiem SIA ,,PLS" preci realizē un šai sakarā kontaktējusies saistībā ar preču reaalizāciju. Apgabaltiesa ņem vērā laika periodu, kāds ir pagājis, kad uzņēmums ir veicis saimniecisko darbību un /pers. E/ ir bijusi valdes locekle, tomēr apgabaltiesa uzskata, ka nevar būt, ka persona, kura veic saimniecisko darbību un kārto darījumus ar darījumu partneriem, nevar nosaukt tiesai nevienu darījumu partneri, kas SIA ,,PLS" ir piegādājis preci, un šajās piegādēs, ar kurām fiziskām personām /pers. E/ ir kontaktējusies, kā arī kam pati SIA ,,PLS" ir piegādājusi preci un ar kurām fiziskām personām /pers. E/ ir kontaktējusies (nosauc tikai pieteicēju, Xnet).

Minētie apstākļi apgabaltiesai rada šaubas, ka /pers. E/ ir veikusi saimniecisko darbību SIA ,,PLS" un piegādājusi pieteicējai strīdus pavadzīmēs norādītās preces.

[16] Izvērtējot liecinieka /pers. D/ liecību kopsakarā ar [13] punktā konstatēto, kā arī pirmās instances tiesas sēdē un apgabaltiesā sniegto liecību, /pers. A/ paskaidrojumiem un /pers. E/ raksveida iesniegumu un liecībām, kas fiksēta tiesas sēdes protokolā, apgabaltiesa norāda turpmāko.

Kā izriet no pirmās instances tiesas sēdē sniegtās liecības, sākotnēji SIA ,,PLS" vadījis un saimniecisko darbību ir veicis /pers. D/, uzņēmumā bijusi grāmatvede /pers. F/ un sekretāre /pers. H/. /pers. H/ pirmās instances tiesā nemin, ka iepriekš viņam bija SIA ,,PL Studio", kura nodarbojās ar biroja un mājas tehnikas tirdzniecību, un sākumā, kad tika reģistrēta SIA ,,PLS", pieteicēja sadarbojās vienlaikus gan ar SIA /Nosaukums P/, gan ar SIA ,,PLS", kurās amatpersona bijis /pers. D/. Tāpat /pers. D/ nav liecībā norādījis, ka iepriekš ar /pers. A/ ir bijuši pazīstami, jo ir bijuši kopīgi darījumi. /pers. D/, sniedzot liecību par darījuma norisi, ir liecinājis, ka preci pieteicējai ir sākotnēji piegādājis pats ar personīgo transportlīdzekli, bet vēlāk /pers. N/ un /pers. G/, savukārt uz faktu, ka pieteicējai preci ir piegādājušas minētās personas, nav norādījis /pers. A/, jo viņš apgabaltiesā ir paskaidrojis, ka preci piegādāja /pers. D/ vai /pers. E/. Arī no liecinieka /pers. G/ liecības izriet, ka viņš preces pieteicējai ar transportlīdzekli nav piegādājis. Atbildot uz atbildētāja pārstāvja jautājumu, kāds ir bijis nolūks SIA ,,PLS" iesaistīt /pers. E/, /pers. D/ ir liecinājis, ka viņam ir pasliktinājusies veselība un viņš nav varējis tik daudz strādāt, cik gribējis, tāpēc bija nepieciešams palīgs un jauns vadītājs. /pers. D/ liecināja, kad sāka strādāt /pers. E/, viņš turpināja strādā vienu vai divus mēnešus, kamēr /pers. E/ iepazinās ar SIA ,,PLS" saimniecisko darbību, apguva savus pienākumus un varēja turpināt iesākto. Savukārt no lietas materiāliem (preču pavadzīmēm) izriet, ka /pers. D/ darbojies uzņēmumā (piegādājis preci pieteicējai) arī 2012.gada jūnijā līdz oktobrim. Savukārt apgabaltiesā /pers. D/ liecināja, ka ar diviem uzņēmumiem ir bijis par grūtu, tādēļ pēc trim mēnešiem tika pārreģistrēts uz citu personu. No SIA ,,PL Studio" ir aizgājis veselības dēļ. Līdz ar to ir konstatējamas pretrunas /pers. D/ liecībā. Pretrunas ir konstatējamas arī /pers. D/ liecībā attiecībā par SIA ,,PLS" mājas lapu ar /pers. A/ paskaidrojumiem, kurš norādīja, ka apskatījies preces un cenas SIA ,,PLS" mājas lapā, bet /pers. D/ sākotnēji liecināja, ka SIA ,,PLS" nav bijusi mājas lapa. Savukārt vēlāk, ka SIA ,,PLS" mājas lapa ir bijusi, bet tā bijusi pieejama tikai iekšējiem darbiniekiem.

Tāpat no /pers. E/ liecības izriet, ka viņai visu laiku ir bijusi nepieciešama palīdzība saistībā ar SIA ,,PLS" saimniecisko darbību un vadīšanu, jo viņai nav bijusi pieredze komercdarbībā, tādēļ apgabaltiesa uzskata, ka valdes maiņai ir bijuši citi iemesli, nevis /pers. D/ norādītie (pasliktinājusies veselība, nepieciešams palīgs un jauns vadītājs). Tāpat apgabaltiesa uzskata, ka /pers. D/ nav veicis saimniecisko darbību kopā ar /pers. E/.

/pers. D/ apgabaltiesā vispārīgi ir sniedzis liecību par SIA ,,PLS" darījumiem ar pieteicēju, proti, par preču piegādēm (kā tika saskaņots preču pasūtījums, kādi dokumenti tika sagatavoti, kas tos sagatavoja, kur prece tika nogādāta, kas saņēma preci, kādi dokumenti pie preču saņemšanas tika izsniegti un parakstīti), taču apgabaltiesa ņem vērā, ka /pers. D/ ir ilgstoši strādājis šajā sfērā ar interneta veikaliem un piegādājis preci tiem, tādēļ viņš zina šīs komercdarbības specifiku un darījumu norisi un viņam nesagādā grūtības liecināt par to, kā tika saskaņots un sagatavots preču pasūtījums, kādi un kā tiek noformēti dokumenti, par preču piegādi pieteicējai, preču izsniegšanu un saņemšanu, arī par preču iegādi SIA ,,PLS", kur klientam nepieciešamā prece meklēta, tomēr tiklīdz apgabaltiesa lūdza nosaukt SIA ,,PLS" piegādātājus un personas, ar kurām kontaktējas sakarā ar preču piegādēm SIA ,,PLS", liecinieks nevienu piegādātāju neatcerējās un nosaukt nevarēja. Apgabaltiesa lieciniekam nosauca pāris uzņēmumus, kuri bija norādīti SIA ,,PLS" pievienotās vērtības nodokļu deklarācijās un minēti auditā kā SIA ,,PLS" tiešie darījumu partneri, kā arī fiziskās personas (SIA ,,PLS" tiešo darījumu partneru amatpersonas), liecinieks liecināja, kā tādus uzņēmumus neatceras (dzirdēti bija SIA ,,Nalas" un SIA ,,Tinlex", bet neko konkrēti par šiem uzņēmumiem neatcerējās) un personas nav zināmas. Savukārt tad, kad apgabaltiesa uzrādīja SIA ,,PLS" pievienotās vētības nodokļa deklarācijas un uzrādīja tajās norādītos uzņēmumus, liecinieks liecināja, ka šos uzņēmumus atceras, bet neko konkrētu par tiem liecināt nevarēja.

Tādējādi, ņemot vērā iepriekš norādīto, apgabaltiesa vērtē /pers. D/ liecību kā pretrunīgu un pārāk vispārīgu, lai varētu konstatēt, ka tiešām SIA ,,PLS" ir piegādājusi preci pieteicējai. Turklāt, apgabaltiesa ņem vērā arī apstākli, ka /pers. D/ neatklāj preču piegādātājus un personas, ar kurām no šiem uzņēmumiem ir kontaktējies. Tāpat ir norādījis tikai dažus uzņēmumus, kuriem SIA ,,PLS" ir preces piegādājusi, nenosaucot personas, ar kurām šajos darījumos viņš ir kontaktējies. Apgabaltiesa ņem vērā laika periodu, kāds ir pagājis, kad SIA ,,PLS" ir veikusi saimniecisko darbību un /pers. D/ ir bijis valdes loceklis un darbinieks, tomēr apgabaltiesa uzskata, ka nevar būt, ka persona, kura veic saimniecisko darbību un kārto darījumus ar darījumu partneriem nevar nosaukt tiesai nevienu darījumu partneri, kas SIA ,,PLS" ir piegādājis preci un šajās piegādēs, ar kurām fiziskām personām /pers. D/ ir kontaktējies. Informāciju, no kurām sabiedrībām ir iegādājies preces, lai varētu tās piegādāt pieteicējai, un darījumu faktiskos apstākļu izklāstu /pers. D/ nav sniedzis arī dienestam savos sākotnējos rakstveida paskaidrojumos, kas sastādīti 2013.gada 18.martā, kas nozīmē, ka arī pusgadu pēc SIA ,,PLS" darījumiem ar pieteicēju /pers. D/ nenosauc sabiedrības, kuras SIA ,,PLS" ir piegādājušas preces. Savukārt tas, ņemot vērā turpmākajos [18] – [24] punktos konstatēto par SIA ,,PLS" darījumu partneriem, visticamāk nozīmē to, ka /pers. D/ apzinājās (zināja), ka SIA ,,PLS" norādītie darījumu partneri ir uzņēmumi, kuri nevarēja piegādāt preces ne SIA ,,PLS", ne secīgi pieteicējai, jo tie neveic saimniecisko darbību un darījumus ar SIA ,,PLS" nav veikuši.

[17] Apgabaltiesa ir izvērtējusi liecinieces /pers. H/ un /pers. F/ liecību, un secina, ka minētās personas nevar sniegt liecību par darījumu ar pieteicēju faktiskajiem apstākļiem un norisi, jo no viņu liecībām izriet, ka /pers. H/ SIA ,,PLS" birojā ir nodarbojusies pamatā ar saimnieciskām lietām un /pers. F/ ir strādājusi (veikusi grāmatvedes pienākumus) gan birojā, gan mājās. Vienlaikus apgabaltiesa apšauba, ka /pers. H/ birojā ir nodarbojusies ar saimnieciskām lietām un atbildējusi uz zvaniem, jo nespēj nosaukt nevienu juridisku vai fizisku personu, kura ir zvanījusi, ņemot vērā, ka lieciniece /pers. H/ liecināja, ka SIA ,,PLS" ir strādājusi divus gadus. Ja reāli būtu veikusi SIA ,,PLS" sekretāres pienākumus, varētu nosaukt gan juridiskās personas, gan personas, ar kurām ir kontaktējusies, atbildot uz telefona zvaniem, par kuriem pēc tam bija jāinformē /pers. D/ (tā liecināja /pers. H/). Tas arī izskaidro, kādēļ /pers. H/ nevar nosaukt nevienu SIA ,,PLS" piegādātāju un SIA ,,PLS" klientu, kam SIA ,,PLS" preces ir realizējusi. Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka /pers. H/ savā liecībā nemin /pers. E/, kura, kā tas izriet no /pers. E/ liecības, ir veikusi saimniecisko darbību SIA ,,PLS". /pers. F/ ir liecinājusi, ka /pers. H/ ofisā ir pieņēmusi pasūtījumus, uz ko savukārt ne /pers. E/, ne /pers. D/, ne pati /pers. H/ nenorāda.

Tāpat apgabaltiesa apšauba, ka /pers. F/ ir veikusi grāmatvedes pienākumus SIA ,,PLS", jo /pers. F/ liecība pirmās instances tiesā ir pārāk vispārīga, lai secinātu, ka viņa ir bijusi grāmatvede SIA ,,PLS". Kā redzams no /pers. F/ liecības, viņa, liecinot par darba pienākumiem SIA ,,PLS", nenorāda, konkrēti kādus dokumentu katru rītu ierodoties ofisā viņa paņēma un devās uz mājām strādāt; kādus konkrētus datus ievadīja grāmatvedības programmā; kādus orderus un par ko sagatavoja, kā arī kādas tamlīdzīgas lietas lieciniece veica. Tāpat lieciniece, atbildot tiesai par kreditoriem un debitoriem, liecināja, ka uzņēmumu bija daudz, viņa pārbaudīja līgumus. Lieciniece neatbildētāja uz tiesas jautājumu par SIA ,,PLS" saistībām, parādiem. Proti, lieciniece nesasaistīja, ka tiesas jautājums ir par SIA ,,PLS" saistībām, parādniekiem un parādiem, uzdodot jautājumu par SIA ,,PLS" kreditoriem un debitoriem (skat. šā sprieduma 13.10.punktu). Apgabaltiesa /pers. F/ liecību vērtē arī kā pretrunīgu, jo sākotnēji viņa liecina, ka pilnu dienu ofisā nebija, jo grāmatvedības programma viņai ir bijusi pieejama arī mājās, taču vēlāk liecina, ka grāmatvedības programmu nevarēja izmantot gan no mājām, gan no biroja. Tāpat apgabaltiesa konstatē, ka no liecinieces liecības neizriet, ka laikā, kad viņa ir strādājusi SIA ,,PLS", uzņēmumu vadījusi /pers. E/. /pers. E/ viņas liecībā vispār nav pieminēta, liecinot par uzņēmuma darbinieku darba pienākumiem. Apgabaltiesa bez ievērības neatstāj faktu, ka /pers. F/ SIA ,,PL Studio" laika posmā no 2009.gada 2.septembra līdz 2012.gada 26.martam, tāpat kā /pers. D/, ir bijusi valdes locekle, līdz ar to tas arī visdrīzāk izskaidro, kāpēc /pers. F/ nesniedz skaidru liecību par grāmatvedes pienākumiem SIA ,,PLS", kā arī izskaidro viņas virspusējās zināšanas par SIA ,,PLS" saimniecisko darbību un grāmatvedības kārtošanu šajā uzņēmumā, jo faktiski /pers. F/ laika posmā no 2012.gada marta līdz 2013.gadam SIA ,,PLS" grāmatvedes pienākumus nav veikusi (*lietas 4.sējuma 110.-115.lapa*).

[18] Lai pārliecinātos, vai SIA ,,PLS" rīcībā ir bijusi prece, ko piegādāt pieteicējai, un ņemot vērā SIA „PLS" valdes locekles /pers. E/ 2013.gada 15.marta iesniegumā dienestam norādīto, ka SIA „PLS" ir iegādājusies preces no SIA ,,Nalas", SIA ,,Bruks VITs", SIA ,,Eslight", SIA ,,Domos Trading", SIA ,,Masanto", SIA ,,Lakoma", SIA ,,Tinlex", apgabaltiesa izvērtēs šo sabiedrību spēju piegādāt preces pieteicējas tiešajam darījumu partnerim SIA „PLS".

No SIA „PLS" pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām izriet, ka SIA „PLS" deklarējusi darījumus ar SIA ,,Nalas" laika periodā no 2012.gada 11.maija līdz 26.oktobrim (*lietas 2.sējuma 169., 173., 177., 181., 185., 189.lapa*). SIA ,,Nalas" deklarētais pamatdarbības veids (tekstilizstrādājumu, apģērbu un apavu mazumtirdzniecība stendos un tirgos, pārējā mazumtirdzniecība specializētajos veikalos) neatbilst strīdus darījumu būtībai (elektropreču realizācijas un piegādes pakalpojumi). SIA ,,Nalas" nav sastopama dienestā deklarētajā juridiskajā adresē, jo 2012.gada 19.oktobrī veiktajā SIA ,,Nalas" juridiskās adreses apsekošanā netika konstatēta saimnieciskā darbība un uzņēmuma pārstāvji netika sastapti (*lietas 1.sējuma 200.lapa*). Struktūrvienības nav reģistrētas, sabiedrība nenodrošina korespondences saņemšanu, jo dienesta sūtītā korespondence tiek nosūtītā dienestam atpakaļ, kā nepieprasīta vai ar norādi, ka beidzies glabāšanas laiks. Sabiedrības rīcībā nav darbaspēka resursu, lai veiktu rēķinos norādīto preču realizāciju, kā arī transportlīdzekļu, ar ko nodrošināt preču transportēšanu (*lietas 4.sējuma 44.-49.lapa*). SIA ,,Nalas" nav iesniegusi dienestam 2012.gada pārskatu, tādējādi nedeklarējot saimnieciskās darbības veikšanu un materiāltehnisko resursu esamību. No Lursoft publiskās datu bāzes izriet, ka laikā no 2012.gada 18.aprīļa līdz 11.decembrim SIA ,,Nalas" amatpersona bija /pers. R/. Administratīvajai apgabaltiesai neizdevās nopratināt /pers. R/, jo minētā persona uz tiesas sēdi neieradās un piespiedu atvešanu Valsts

policijai neizdevās izpildīt (*lietas 5.sējuma 27.lapa*), savukārt SIA ,,Nalas" bijusī amatpersona (no 2000.gada 8.marta līdz 2012.gada 18.aprīlim) /pers. K/ apgabaltiesā liecināja, ka ar elektroprecēm nav tirgojusies, bet ir nodarbojusies ar apģērba tirdzniecību (*lietas 4.sējuma 227.lapa*).

[19] Tāpat arī SIA „PLS" pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām izriet, ka SIA „PLS" deklarējusi darījumus ar SIA „Bruks VITs" laika periodā no 2012.gada 7.marta līdz 29.oktobrim (*lietas 2.sējuma 161., 165., 169., 173., 177., 181., 185., 189.lapa*). SIA „Bruks VITs" deklarētais pamatdarbības veids (tekstilizstrādājumu, apģērbu un apavu mazumtirdzniecība stendos un tirgos, pārējā mazumtirdzniecība specializētajos veikalos) neatbilst strīdus darījumu būtībai (elektropreču realizācijas un piegādes pakalpojumi). SIA „Bruks VITs" nav sastopama dienestā deklarētajā juridiskajā adresē. 2012.gada 17.oktobrī veikta SIA „Bruks VITs" juridiskās adreses apsekošana, saimnieciskā darbība netika konstatēta, un uzņēmuma pārstāvji netika sastapti (*lietas 1.sējuma 197.lapa*). Struktūrvienības nav reģistrētas, sabiedrība nenodrošina korespondences saņemšanu, jo dienesta sūtītā korespondence tiek nosūtītā dienestam atpakaļ. Sabiedrības rīcībā nav darbaspēka resursu, lai veiktu rēķinos norādīto preču realizāciju, kā arī transportlīdzekļu, ar ko nodrošināt preču transportēšanu (*lietas 4.sējuma 245.-252.lapa*). SIA ,,Bruks VITs" nav iesniegusi dienestam 2012.gada pārskatu, tādējādi nedeklarējot saimnieciskās darbības veikšanu un materiāltehnisko resursu esamību. No Lursoft publiskās datu bāzes izriet, ka SIA „Bruks VITs" amatpersona laika periodā no 2012.gada 23.februāra līdz 19.decembrim bija /pers. M/. Liecinieks /pers. M/ Administratīvās apgabaltiesas tiesas sēdē liecināja, ka SIA „Bruks VITs" nokļuva pēc internetā atrasta sludinājuma, kurā bija norādīts, ka tiek meklēts cilvēks, kurš varēs pārstāvēt uzņēmumu latviešu valodā. /pers. M/ piekritis darbam, bet viņu ne reizi neizsauca – tikai reizi mēnesī atbrauca cilvēks vārdā Olriks un samaksāja 100 latus. /pers. M/ uzņēmumā neko nedarīja, neko neparakstīja, tikai vēlāk konstatēja, ka bijis valdes loceklis (*lietas 5.sējuma 10.-11.lapa*). Apgabaltiesa ir izvērtējusi /pers. M/ 2012.gada 15.novembra rakstveida paskaidrojumu, kurā viņš apstiprina darījumus ar SIA ,,PLS", un nepiešķir tiem ticamību, jo apgabaltiesas tiesas sēdē liecināja, ka saimniecisko darbību SIA „Bruks VITs" nav veicis, dokumentus nav parakstījis, kā arī 2012.gada 15.novembra rakstveida paskaidrojumu viņš nav sastādījis (*lietas 1.sējuma 206. un 208.lapa, kā arī 5.sējuma 10.-11.lapa*).

[20] No SIA „PLS" pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām redams, ka SIA „PLS" deklarējusi darījumus arī ar SIA „Eslight" laika periodā no 2012.gada 10.jūlija līdz 31.oktobrim (*lietas 2.sējuma 177., 181., 185., 189.lapa*). SIA „Eslight" deklarētais pamatdarbības veids (pārtikas, dzērienu un tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecība stendos un tirgos, apģērbu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos) neatbilst strīdus darījumu būtībai (elektropreču realizācijas un piegādes pakalpojumi). SIA „Eslight" nav sastopama dienestā deklarētajā juridiskajā adresē. 2012.gada 17.oktobrī veikta SIA „Eslight" juridiskās adreses apsekošana, taču uzņēmuma pārstāvji netika sastapti (*lietas 3.sējuma 133.lapa*). Sabiedrība nenodrošina korespondences saņemšanu, jo dienesta sūtītā korespondence tiek nosūtītā dienestam atpakaļ. Sabiedrības rīcībā nav darbaspēka resursu, lai veiktu rēķinos norādīto preču realizāciju, kā arī transportlīdzekļu, ar ko nodrošināt preču transportēšanu (*lietas 4.sējuma 20-21.lapa*). SIA ,,Eslight" nav iesniegusi dienestam 2012.gada pārskatu, tādējādi nedeklarējot saimnieciskās darbības veikšanu un materiāltehnisko resursu esamību. No Lursoft publiskās datu bāzes izriet, ka laikā no 2012.gada 4.jūnija līdz 19.decembrim SIA „Eslight" amatpersona bija /pers. I/, kurš apgabaltiesā liecināja, ka par SIA „Eslight" neko nezina, jo nekādu saimniecisko darbību tur neveica, tikai parakstīja dokumentus. SIA „Eslight" nokļuva pēc sludinājuma internetā, satikās ar cilvēku vārdā Aleksejs, kurš piedāvāja uz laiku kļūt par uzņēmuma direktoru, teica, ka visas darbības izdarīs viņi paši, bet /pers. I/ vajadzēs tikai parakstīt dokumentus (*lietas 4.sējuma 195.lapas otra puse-196.lapa*).

[21] No SIA „PLS" pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām izriet, ka SIA „PLS" deklarējusi darījumus ar SIA „Domos Trading" 2012.gada martā (*lietas 2.sējuma 161.lapa*). SIA „Domos Trading" deklarētais pamatdarbības veids (dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība) neatbilst strīdus darījumu būtībai (elektropreču realizācijas un piegādes pakalpojumi). SIA „Domos Trading" nav sastopama dienestā deklarētajās juridiskajās adresēs. 2012.gada 6.martā veikta SIA „Domos Trading" juridiskās adreses /adrese E/, apsekošana, saimnieciskā darbība netika konstatēta, un uzņēmuma pārstāvji netika sastapti (*lietas 1.sējuma 198.lapa*). Savukārt par uzņēmuma deklarēto juridisko adresi /adrese F/, saņemts īpašnieka iesniegums, kurā norādīts, ka viņš nav devis piekrišanu uzņēmuma šo adresi izmantot kā juridisko adresi. Sabiedrība nenodrošina korespondences saņemšanu, jo dienesta sūtītā korespondence tiek nosūtītā dienestam atpakaļ. Sabiedrībai nav reģistrētas struktūrvienības. Sabiedrības rīcībā nav darbaspēka resursu, lai veiktu rēķinos norādīto preču realizāciju, kā arī transportlīdzekļu, ar ko nodrošināt preču transportēšanu (*lietas 5.sējuma 190.lapa*). No Lursoft publiskās datu bāzes izriet, ka laikā no 2012.gada 10.februāra līdz 2014.gada 21.maijam SIA „Domos Trading" amatpersona bija /pers. P/ – ārvalstnieks, kurš nav saņēmis vīzu iebraukšanai Latvijā, kā arī uzturēšanās un darba atļauju, robežšķērsošanas fakti laikā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 30.jūnijam /pers. P/ nav konstatēti (*lietas 4.sējuma 72.-74.lapa*). Savukārt SIA „Domos Trading" amatpersonu (amatpersona laika posmā no 2011.gada 29.novembra līdz 2012.gada 29.novembrim) /pers. T/ Administratīvajai apgabaltiesai neizdevās nopratināt, jo persona uz tiesas sēdi neieradās un piespiedu atvešanu Valsts policijai neizdevās izpildīt (*lietas 5.sējuma 61.lapa*). Savukārt /pers. L/, kas ziņojumā par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām no darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākumu nodokli un uzņēmuma riska valsts nodevu pārskata mēnesī bija norādīta kā darba ņēmēja, par šī uzņēmuma saimniecisko darbību neko nezināja, jo nekad tur nav strādājusi. Par to, ka minētajā uzņēmumā ir darba ņēmēja, uzzinājusi tikai tad, kad viņai ir atņemts bezdarbnieka statuss (*lietas 5.sējuma 10.-12.lapa*).

[22] No SIA „PLS" pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām izriet, ka SIA „PLS" deklarējusi darījumus ar SIA „Masanto" laika periodā no 2012.gada 8.marta līdz 10.maijam (*lietas 2.sējuma 161., 165., 169.lapa*). SIA „Masanto" deklarētais pamatdarbības veids (pārtikas, dzērienu un tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecība stendos un tirgos, apģērbu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos) neatbilst strīdus darījumu būtībai (elektropreču realizācijas un piegādes pakalpojumi). SIA „Masanto" nav sastopama dienestā deklarētajā juridiskajā adresē, adresē esošā nekustamā īpašuma īpašnieks norādījis, ka īpašums nevienam nav iznomāts vai izīrēts. Sabiedrība nenodrošina korespondences saņemšanu, jo dienesta sūtītā korespondence tiek nosūtītā dienestam atpakaļ. Sabiedrībai nav reģistrētas struktūrvienības. Sabiedrības rīcībā nav darbaspēka resursu, lai veiktu rēķinos norādīto preču realizāciju, kā arī transportlīdzekļu, ar ko nodrošināt preču transportēšanu (*lietas 3.sējuma 41.-43.lapa*). SIA „Masanto" nav iesniegusi dienestam 2012.gada pārskatu, tādējādi nedeklarējot saimnieciskās darbības veikšanu un materiāltehnisko resursu esamību. No Lursoft publiskās datu bāzes izriet, ka laikā no 2012.gada 6.februāra līdz 14.novembrim SIA „Masanto" amatpersona bija /pers. U/. Administratīvajai apgabaltiesai neizdevās nopratināt, jo persona uz tiesas sēdi neieradās un piespiedu atvešanu Valsts policijai neizdevās izpildīt (*lietas 5.sējuma 54.lapa*).

[23] SIA „PLS" pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas apstiprina, ka SIA „PLS" deklarējusi darījumus ar SIA „Lakoma" laika periodā no 2012.gada 2.marta līdz 30.jūnijam (*lietas 2.sējuma 161., 165., 169., 173.lapa*). SIA „Lakoma" deklarētais pamatdarbības veids (apģērbu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos) neatbilst strīdus darījumu būtībai (elektropreču realizācijas un piegādes pakalpojumi). SIA „Lakoma" nav sastopama dienestā deklarētajā juridiskajā adresē. 2012.gada 31.maijā veikta SIA „Lakoma" juridiskās adreses apsekošana, saimnieciskā darbība netika konstatēta un uzņēmuma pārstāvji netika sastapti (*lietas 3.sējuma 132.lapa*). Sabiedrība nenodrošina korespondences saņemšanu, jo dienesta sūtītā korespondence tiek nosūtītā dienestam atpakaļ. Sabiedrības rīcībā nav darbaspēka resursu, lai veiktu rēķinos norādīto preču realizāciju, kā arī transportlīdzekļu, ar ko nodrošināt preču transportēšanu (*lietas 5.sējuma 91.-94.lapa*). SIA „Lakoma" nav iesniegusi dienestam 2012.gada pārskatu, tādējādi nedeklarējot saimnieciskās darbības veikšanu un materiāltehnisko resursu esamību. No Lursoft publiskās datu bāzes izriet, ka laikā no 2012.gada 27.janvāra līdz 2012.gada 13.augustam SIA „Lakoma" amatpersona bija /pers. J/, kurš apgabaltiesas tiesas sēdē liecināja, ka par SIA „Lakoma" saimniecisko darbību neko nezina, neko nedarīja, tur bija tikai noformēts – laikam par grāmatvedi, parakstīja dokumentus. Internetā atrada piedāvājumu, ka tiks izveidota firma, un viņam par to samaksās (*lietas 4.sējuma 195.lapa*).

[24] No SIA „PLS" pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām izriet, ka SIA „PLS" deklarējusi darījumus ar SIA „Tinlex" laika periodā no 2012.gada 1.marta līdz 5.martam (*lietas 2.sējuma 161.lapa*). SIA „Tinlex" deklarētais pamatdarbības veids (citas ēku un ražošanas objektu tīrīšanas un uzkopšanas darbības) neatbilst strīdus darījumu būtībai (elektropreču realizācijas un piegādes pakalpojumi). SIA „Tinlex" nav sastopama dienestā deklarētajā juridiskajā adresē. Veicot SIA „Tinlex" juridiskās adreses apsekošanu, saimnieciskā darbība netika konstatēta, un uzņēmuma pārstāvji netika sastapti (*lietas 1.sējuma 201.lapa*). Sabiedrība nenodrošina korespondences saņemšanu, jo dienesta sūtītā korespondence tiek nosūtītā dienestam atpakaļ. Sabiedrībai nav reģistrētu struktūrvienību. Sabiedrības rīcībā nav darbaspēka resursu, lai veiktu rēķinos norādīto preču realizāciju, kā arī transportlīdzekļu, ar ko nodrošināt preču transportēšanu (*lietas 4.sējuma 53.lapa*). SIA „Tinlex" nav iesniegusi dienestam 2012.gada pārskatu, tādējādi nedeklarējot saimnieciskās darbības veikšanu un materiāltehnisko resursu esamību. No Lursoft publiskās datu bāzes izriet, ka laikā no 2012.gada 8.marta līdz 2014.gada 12.maijam SIA „Tinlex" amatpersona bija /pers. V/ – ārvalstnieks, kurš nav saņēmis vīzu iebraukšanai Latvijā, kā arī uzturēšanās un darba atļauju, robežšķērsošanas fakti laikā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 30.jūnijam /pers. V/ nav konstatēti (*lietas 4.sējuma 72.-74.lapa)*. Savukārt SIA „Tinlex" amatpersonu (no 2011.gada 20.decembra līdz 2012.gada 16.februārim, no 2012.gada 12.marta līdz 29.augustam) /pers. O/ apgabaltiesai neizdevās nopratināt, jo viņa deklarētā dzīvesvieta ir Lielbritānijā.

[25] Vērtējot minēto uzņēmumu spēju veikt strīdus preču piegādi, apgabaltiesa secina, ka SIA „Nalas", SIA „Bruks VITs", SIA „Eslight", SIA „Domos Trading", SIA „Masanto", SIA „Lakoma", SIA „Tinlex" rīcībā strīdus darījumu veikšanas brīdī nebija pietiekošu darbaspēka resursu preču piegāžu veikšanai (deklarēts viens vai divi darbinieki (SIA „Tinlex" un SIA „Domos Trading"), nebija reģistrētu transportlīdzekļu, ar ko piegādāt preces SIA „PLS", sabiedrības neatrodas deklarētajās juridiskajās adresēs (tostarp saimniecisko darbību neveic, darbinieki netika sastapti), struktūrvienības nav reģistrētas, līdz ar to minētajām sabiedrībām nebija iespējams strīdus preces uzglabāt. Tie nav iesnieguši 2012.gada pārskatus, tātad jebkādus saimnieciskās darbības rādītājus nav deklarējuši. Šo uzņēmumu deklarētie darbības virzieni neatbilst pieteicējas un SIA „PLS" darījumu saturam. Īsi pēc darījumu noformēšanas ar SIA „PLS" minētie uzņēmumi izslēgti no dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistra, proti, SIA „Nalas" izslēgta 2012.gada 10.decembrī, SIA „Bruks VITs"– 2012.gada 11.decembrī, SIA „Domos Trading" – 2012.gada 24.aprīlī, SIA „Masanto" – 2012.gada 14.novembrī, SIA „Lakoma" – 2012.gada 27.jūlijā, SIA „Eslight" izslēgta 2012.gada 5.decembrī, bet SIA „Tinlex" – 2012.gada 6.septembrī. Neviens no minētajiem uzņēmumiem reģistrētajā juridiskajā adresē nav sasniedzams, jo dienesta nosūtītā korespondence tiek sūtīta dienestam atpakaļ vai netiek izņemta. Turklāt no SIA „Bruks VITs" amatpersonas /pers. M/ apgabaltiesas tiesas sēdē sniegtās liecības izriet, ka viņš uzņēmumā nav veicis saimniecisko darbību un nekādus dokumentus nav parakstījis, uzņēmumu SIA „Nalas" nezina. Arī SIA „Eslight" amatpersona /pers. I/ apgabaltiesā liecināja, ka par SIA „Eslight" neko nezina, tikai parakstīja dokumentus. SIA „PLS" deklarēto darījumu

partneru SIA ,,Domos Trading", SIA ,,Masanto", SIA ,,Lakoma", SIA ,,Tinlex" amatpersonas uz dienesta aicinājumiem sniegt paskaidrojumus nav atsaukušās (*lietas 1.sējuma 68., 69.,79., 80.lapa*), arī apgabaltiesai tās neizdevās nopratināt, jo uz tiesas sēdēm neieradās, kā arī piespiedu kārtā netika atvesti, jo deklarētajās dzīves vietās netika sastapti.

Tāpat apgabaltiesa bez ievērības neatstāj faktu, ka visas minētās sabiedrības pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās ir norādījušas ievērojamu kopējā darījuma vērtību, piemēram, SIA ,,Masanto" martā 256 909,68 latus, atskaitāmo priekšnodokli 56 515,53 latus, aprēķināto nodokli 56 520,10 latus, bet valsts budžetā maksājamo nodokli tikai 4,57 latus; SIA ,,Eslight" jūlijā - kopējā darījuma vērtība ir norādīti 81 432,89 lati, atskaitāmais priekšnodoklis 3811,50 lati, aprēķinātais nodoklis 3817,90 lati, savukārt valsts budžetā maksājamais nodoklis norādīts tikai 6,40 latus; SIA ,,Bruks VITs" – martā kopējā darījuma vērtība ir 124 545,88 lati, atskaitāmais priekšnodoklis ir 32 911,26 lati, aprēķinātais nodoklis 32 983,28 lati, savukārt valsts budžetā maksājamais nodoklis norādīts tikai 72,02 latus; SIA ,,Nalas" – jūlijā kopējā darījuma vērtība 28 530,46 lati, atskaitāmais priekšnodoklis 5991,60 lati, aprēķinātais nodoklis 5991,39 lati, savukārt valsts budžetā maksājamais nodoklis norādīts 14,79 lati; SIA ,,Domos Trading" - martā kopējā darījuma vērtība 167 659,53 lati, atskaitāmais priekšnodoklis 36 874,44 lati, aprēķinātais nodoklis 36 885,10 lati, savukārt valsts budžetā maksājamais nodoklis tikai 10,66 lati; SIA ,,Lakoma" - aprīlī kopējā darījuma vērtība 24 036,14 lati, atskaitāmais priekšnodoklis 5269,04 lati, aprēķinātais nodoklis 5287,95 lati, savukārt valsts budžetā maksājamais nodoklis norādīts tikai 18,91 lati; SIA ,,Tinlex" - martā kopējā darījuma vērtība 131 523,85 lati, atskaitāmais priekšnodoklis 28 920 lati, aprēķinātais nodoklis 28 935,25 lati, savukārt valsts budžetā maksājamais nodoklis norādīts 14,46 lati. Norādītais apstāklis, ka sabiedrības deklarē ievērojamu kopējā darījuma vērtību, bet niecīgu valsts budžetā maksājamo nodokli, netieši liecina par darījumu mākslīgo raksturu.

Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka norādīto apstākļu kopums liecina par to, ka neviens no SIA ,,PLS" darījumu partneriem SIA ,,Nalas", SIA ,,Bruks VITs", SIA ,,Eslight", SIA ,,Domos Trading", SIA ,,Masanto", SIA ,,Lakoma", SIA ,,Tinlex" nav atzīstams par tādu uzņēmumu, kurš varētu veikt strīdus preču piegādi SIA ,,PLS", jo nevienam no šiem uzņēmumiem nav pietiekama darbaspēka, nepieciešamo materiāltehnisko resursu, tie neiesniedz gada pārskatus, kuros būtu uzrādīti jebkādi saimnieciskās darbības rādītāji, to reģistrētie darbības virzieni neatbilst strīdus darījumu būtībai, un atsevišķu darījumu dalībnieku amatpersonas, kuras apgabaltiesai izdevās nopratināt, ir noliegušas saimnieciskās darbības veikšanu attiecīgos uzņēmumos un darījumus ar SIA ,,PLS". Līdz ar to apgabaltiesa secina, ka starp SIA ,,PLS" un minētajām sabiedrībām darījumi nav notikuši.

Atzīstot, ka SIA ,,Nalas", SIA ,,Bruks VITs", SIA ,,Eslight", SIA ,,Domos Trading", SIA ,,Masanto", SIA ,,Lakoma", SIA ,,Tinlex" nevarēja veikt strīdus preču piegādi SIA ,,PLS" un tādējādi darījumi starp SIA ,,PLS" un iepriekš nosauktajām sabiedrībām nav notikuši, secīgi jāatzīst, ka arī darījumi starp pieteicēju un SIA ,,PLS" nav notikuši, jo strīdus preces SIA ,,PLS" nevarēja piegādāt pieteicējai.

Līdz ar to ir pamatots dienesta secinājums, ka darījumi starp pieteicēju un SIA ,,PLS" faktiski nav notikuši.

[25] Pie secinājuma par to, ka darījumi starp pieteicēju un SIA ,,PLS" nav notikuši, Administratīvā apgabaltiesa nonāk arī tāpēc, ka no lietā noskaidroto apstākļu un iegūto pierādījumu kopuma nav iespējams konstatēt preču izcelsmi un izsekot darījumu norisei, it īpaši ievērojot, ka pati SIA ,,PLS" nav norādījusi jebkādus precizējošus uz preču pasūtījumu saskaņošanu, preču pieņemšanu attiecināmos apstākļus saistībā par preču iegādēm no saviem piegādātājiem. To noskaidrot liedz ne vien iepriekš minētie apstākļi, bet arī pieteicējas tiešā darījumu partnera amatpersonu /pers. D/ un /pers. E/ vispārīgās liecības, no kurām nevar konstatēt, no kurām sabiedrībām SIA ,,PLS" ir iegādājusies preces, kuras SIA ,,PLS" ir realizējusi pieteicējai, un ar kurām personām SIA ,,PLS" ir kontaktējušās saistībā ar preču piegādēm SIA ,,PLS".

[26] Tāpat apgabaltiesa uzskata, ka tas, ka neviens no SIA ,,PLS" nevar nosaukt preču piegādātājus, tostarp, fiziskas personas, kuras preces piegādājušas kā juridisko personu pārstāvji, kā rezultātā nav iespējams konstatēt preču izcelsmi, jo arī no lietā konstatētajiem apstākļiem izriet, ka SIA ,,PLS" tiešie darījumu partneri nevarēja piegādāt strīdus preces, kas savukārt nozīmē, ka SIA ,,PLS" nevarēja strīdus preci piegādāt pieteicējai, kā arī tas, ka /pers. D/ un /pers. E/ rakstveida paskaidrojumi neatspoguļo darījumu faktiskos apstākļus starp pieteicēju un SIA ,,PLS", savukārt viņu liecības par darījumu faktiskajiem apstākļiem un norisi ir pārāk vispārīgas, nekonsekventas un pretrunīgas (konstatētas pretrunas attiecībā par to, kura persona piegādāja strīdus preces (/pers. G/, vai /pers. E/ un /pers. D/); kā notika preču pasūtīšana, jo SIA ,,PLS" mājas lapa nebija, un piegāžu saskaņošana; kura persona SIA ,,PLS" veica saimniecisko darbību), kā rezultātā nesniedz skaidru priekšstatu, kā ir notikuši darījumi starp pieteicēju un SIA ,,PLS", kā arī pieteicējas pārstāvis /pers. A/ ir slēpis faktu, ka SIA ,,PLS" valdes loceklis un vēlāk darbinieks pirms viņš uzsāka sadarbību ar SIA ,,PLS" (pirmās instances tiesas sēdē arī liecinieks V.Parfenovičs neatklāja, kā ir atradis pieteicēju SIA „Alveres", jo ir liecinājis, ka to neatceras, apzvanījis interneta veikalus un piedāvājis savus pakalpojumus), ir bijis zināms, apgabaltiesai liek apšaubīt, ka SIA ,,PLS" ir veikusi reālu saimniecisko darbību, kas arī izskaidro SIA ,,PLS" fiktīvos darījumu partnerus, kuri nevarēja veikt strīdus preču piegādi SIA ,,PLS", jo to rīcībā nevarēja būt prece, kuru piegādāt SIA ,,PLS". Tādējādi secīgi arī SIA ,,PLS" nevarēja preci piegādāt pieteicējai.

[27] Ņemot vērā iepriekš norādīto, ir konstatējams, ka sabiedrības vārdā tika veikta nelikumīga faktiskajiem apstākļiem neatbilstošu dokumentu noformēšana.

Tā kā apgabaltiesa atzina, ka darījumi starp pieteicēja un SIA „PLS" nav notikuši, kas nozīmē, ka pieteicēja preces no SIA „PLS" nav saņēmusi, tad pieteicēja nevarēja nezināt, ka ir iesaistījusies faktiskiem apstākļiem neatbilstošu darījumu noformēšanā. Tas nozīmē, ka pieteicēja zināja, ka minētie darījumi ir iesaistīti krāpšanā pievienotās vērtības nodokļu jomā

un ka tā iesaistās nodokļu samazināšanas plānā.

[28] Ņemot vērā norādīto, dienests pamatoti secināja, ka SIA ,,PLS" vārdā noformētie rēķini satur nepatiesu informāciju un saskaņā ar likumu „Par grāmatvedību" 2. un 7.panta nosacījumiem nav atzīstams par attaisnojuma dokumentu ierakstu veikšanai grāmatvedības reģistros, kā arī par pievienotās vērtības nodokļa rēķinu, atbilstoši kuram atskaitāms priekšnodoklis.

Tādējādi dienests pamatoti un atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumiem ierobežojis pieteicējas tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus 25 087,53 latu apmērā par deklarētajiem darījumiem ar SIA ,,PLS", veicot attiecīgas korekcijas pieteicējas 2012.gada janvāra – oktobra pievienotās vērtības deklarācijās.

[29] Pieteicējai papildus nomaksai budžetā aprēķināts pievienotās vērtības nodoklis 24 119,80 latu, soda nauda 7235,93 latu, nokavējuma nauda 2702,06 latu apmērā, kā arī samazināts no budžeta atmaksājamais pievienotās vērtības nodoklis par 967,73 latiem un saistībā ar to aprēķināta soda nauda 290,31 lati.

Apgabaltiesa, pārbaudot dienesta veiktos aprēķinus un piemērotās tiesību normas, nekonstatē pārkāpumus soda naudas un nokavējuma naudas aprēķinā. Tāpēc, ievērojot spriedumā norādīto un pamatojoties uz iepriekš norādītajām un pārsūdzētajā lēmumā citētajām tiesību normām, apgabaltiesa atzīst par pamatotu pārsūdzēto lēmumu par papildus nomaksai budžetā noteikto pievienotās vērtības nodoklis 24 119,80 latu, soda nauda 7235,93 latu, nokavējuma nauda 2702,06 latu apmērā, kā arī samazināts no budžeta atmaksājamais pievienotās vērtības nodoklis par 967,73 latiem un saistībā ar to aprēķināta soda nauda 290,31 lati. Apgabaltiesa uzskata, ka konkrētās lietas apstākļos soda nauda nav atzīstama par nesamērīgu.

[30] Pieteicēja pieteikumā ir norādījusi, ka dienests nav apstrīdējis nevienu pieteicējas preču realizācijas darījumu, kas, pieteicējas ieskatā, apliecina, ka no SIA „PLS" iegādātās preces ir faktiski saņemtas un tālāk realizētas saviem darījumu partneriem – uzņēmumiem un iestādēm, kuras šobrīd darbojas, kā arī dienestam bija iespējams pārbaudīt, vai preču realizācija ir notikusi.

Administratīvā apgabaltiesa nepiekrīt pieteicējai, ka, tā kā tā ir realizējusi tālāk strīdus preces, un dienests šos realizācijas darījumus nav apstrīdējis, tad pieteicējas un SIA SIA ,,PLS" darījumu faktiskā esība nav apšaubāma. Šajā sakarā Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka tas vien, ka nodokļu maksātājs konkrētas preces vai pakalpojumus ir sniedzis saviem tālākajiem darījumu partneriem, neapliecina, ka nodokļu maksātājs šīs preces vai pakalpojumus saņēma tieši no deklarētajiem darījumu partneriem (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2016.gada 16.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-70/2016 5.punktu*). Tāpēc pieteicējas argumenta par strīdus preču tālāko realizēšanu, nav nekādas nozīmes, vērtējot jautājumu par to, vai darījumi starp pieteicēju un SIA ,,PLS" ir notikuši.

[31] No pieteicēja pieteikuma izriet, ka, ja auditori nav apstrīdējuši attaisnojuma dokumentu noformējuma starp pieteicēju un SIA „PLS", tas atbilst grāmatvedības likuma un likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" prasībām, tad darījums starp pieteicēju un SIA „PLS" ir noticis.

Izvērtējot pieteicējas argumentu, apgabaltiesa nepiekrīt pieteicējas viedoklim, ka nodokļu rēķins konkrētajā gadījumā vai vienmēr pierāda, ka rēķinā atspoguļotais darījums ir faktiski noticis, jo, lai arī nodokļa rēķins ļauj pieņemt, ka darījums ir noticis, tomēr vienlaikus, ņemot vērā rēķina privāttiesisko raksturu, pieņēmums, ka šādam rēķinam kā darījumu apliecinošam dokumentam ir ekskluzīvs un pietiekams raksturs, lai apstiprinātu preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas faktu, neizslēdz iespēju citam administratīvā procesa dalībniekam, proti, dienestam, to apstrīdēt, iesniedzot attiecīgus pierādījumus, kas atspēko šajā dokumentā fiksēto par pakalpojuma vai preču saņemšanu tieši no rēķinā norādītās personas (*sk. piemēram, Augstākās tiesas 2006.gada 14.februāra spriedumu lietā Nr.SKA-44/2006, 2007.gada 12.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKA-125/2007*).

Tādējādi, ņemot vērā, ka grāmatvedības dokumentos ir iespējams iegrāmatot arī reāli nenotikušus darījumus vai darījumus, kas ir notikuši ar citu, nevis dokumentos norādīto personu, un uz šo dokumentu pamata ir iespējams nepamatoti izmantot priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, vairākās nodokļu tiesības regulējošās normās dienestam ir uzlikts par pienākumu veikt pārbaudes, lai pārliecinātos par darījumu īstumu un gadījumā, ja tā rīcībā ir pierādījumi par to, ka darījums reāli nav noticis, papildus aprēķināt nodokļus un uzlikt soda naudu. Līdz ar to likumdevējs ir devis tiesības dienestam, pamatojoties uz pierādījumiem, apšaubīt nodokļu maksātāja norādītos darījumus pat tad, ja ar darījuma partneri ir noslēgts līgums, darījuma partneris ir pievienotās vērtības nodokļa maksātājs, nodokļa rēķins ir izsniegts darījuma partnerim un par darījumu ir samaksāti nodokļi (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2007.gada 4.janvāra spriedumu lietā Nr.SKA-8/2007*).

Ievērojot minēto, ir nepamatots pieteicējas viedoklis, ka dienestam, tāpat kā tiesai, redzot, ka konkrētā darījuma ietvaros ir izrakstīts rēķins, kurš formāli satur visas normatīvajos aktos noteiktās prasības, būtu jāpaļaujas uz šajā rēķinā norādītās informācijas patiesumu. Dienests izskatāmajā gadījumā ir pārbaudījis strīdus rēķinos fiksēto informāciju kopsakarā ar līgumu par preču piegādi, pavadzīmēm un pieteicējas valdes locekļa paskaidrojumiem dienestam, kā arī tiešā darījuma partnera SIA ,,PLS" darījumu partneru spēju sniegt preču piegādes, kā rezultātā ir ieguvis tādus pierādījumus, kas ļauj apšaubīt rēķinos norādīto ziņu patiesumu. Arī tas apstāklis, ka pieteicēja un tās darījumu partneris SIA ,,PLS" dienestam sniegtajos paskaidrojumos ir atzinuši strīdus darījumu faktisko esību, automātiski nepierāda strīdus darījumu esību starp pieteicēju un SIA ,,PLS". Personu sniegtie paskaidrojumi kā rakstveida pierādījumi ir vērtējami kopsakarā ar

pārējiem lietā iegūtajiem pierādījumiem. Novērtējot pieteicējas un tās darījumu partnera SIA ,,PLS" amatpersonas rakstveida paskaidrojumus un pārstāvju /pers. D/ un /pers. E/ tiesas sēdē sniegtās liecības, kas atzītas par vispārīgām, nekonkrētām un pretrunīgām, apgabaltiesa secināja, ka paskaidrojumi vien nepierāda strīdus darījumu faktisko esību, jo pārējie lietā iegūtie pierādījumi liecina par pretējo.

[32] No pieteicējas pieteikuma izriet, ka pieteicēja uzskata, ka secinājums, ka darījums nav noticis starp pieteicēju un SIA ,,PLS", nevar tikt pamatots ar informāciju, kas attiecināma uz SIA ,,PLS" un tās darījumu partneriem. Pieteicēja uzskata, ka priekšnodokļa atskaitīšanas tiesību atteikums par saņemtajiem pakalpojumiem pamatots ar trešo personu paskaidrojumiem, iespējamiem pārkāpumiem nodokļu jomā un citiem ar trešajām personām saistītajiem apstākļiem.

Pirmkārt, lai atbilstoši likuma ,,Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktam varētu noskaidrot, vai pieteicēja ir saņēmusi preces no SIA ,,PLS", kā to apgalvo pieteicēja, ir neiespējami nepieskarties SIA ,,PLS" jeb pieteicējas tiešā darījumu partnera novērtējumam. Savukārt, ievērojot SIA ,,PLS" valdes locekles /pers. E/ 2013.gada 15.marta iesniegumā norādīto, ka SIA ,,PLS" ir iepirkusi preces no SIA ,,Nalas", SIA ,,Bruks VITs", SIA ,,Eslight", SIA ,,Domos Trading", SIA ,,Masanto", SIA ,,Lakoma" un SIA ,,Tinlex" un dienests ir konstatējis, ka SIA ,,PLS" strīdus preces nav piegādājusi, ir neiespējami nepieskarties šo SIA ,,PLS" sadarbības partneru (SIA ,,Nalas", SIA ,,Bruks VITs", SIA ,,Eslight", SIA ,,Domos Trading", SIA ,,Masanto", SIA ,,Lakoma" un SIA ,,Tinlex") novērtējumam. Pretējā gadījumā vispār nebūtu iespējams noskaidrot konkrēto darījumu faktiskos apstākļus un to, vai pieteicējas tiešais darījumu partneris varēja saņemt ppreces no saviem sadarbības partneriem, lai tālāk tos sniegtu pieteicējai. Tādējādi, neizvērtējot uz pieteicējas tiešā darījumu partnera un tālāko sadarbības partneru saimniecisko darbību attiecināmo informāciju, faktiski nav iespējams izdarīt secinājumu par to, vai ir patiesas pieteicējas grāmatvedībā iegrāmatotās ziņas par darījumiem ar SIA ,,PLS". Otrkārt, saskaņā ar likuma ,,Par nodokļiem un nodevām" 23.panta četrpadsmito daļu nodokļu administrācija nosaka nodokļa maksājuma apmēru, ņemot vērā nodokļu maksātāja atsevišķa darījuma vai darījumu kopuma ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu. Tātad, vērtējot nodokļu maksātāja iegrāmatotos darījumus, ir nepietiekami aprobežoties tikai ar to, vai šie darījumi ir juridiski pareizi noformēti. Ir nepieciešams izvērtēt arī šā darījuma ekonomisko būtību. Savukārt, lai to varētu izdarīt, apgabaltiesas ieskatā nav iespējami aprobežoties tikai ar pieteicējas saimnieciskās darbības rādītāju izvērtējumu, nepieskaroties pieteicējas tiešajam darījumu partnerim un tā tālākajiem darījumu partneriem. Treškārt, arī administratīvo tiesu judikatūrā atzīts, ka ir pieļaujami vērtēt informāciju, kas attiecināma uz tālākajiem darījumu ķēdes dalībniekiem. Proti, kā atzinusi Augstākā tiesa, kaut arī tiesas vērtētais uzņēmums nebija pieteicējas tiešais darījumu partneris, tiesa varēja vērtēt tā darbību (atzīstot to par fiktīvu), lai noskaidrotu, vai bija reāli iespējami pieteicējas un tās darījumu partnera darījumi (*sk. Augstākās tiesas 2014.gada 26.maija lēmuma lietā Nr.SKA-316/2014 8.punktu*). Ceturtkārt, ir kļūdains pieteicējas secinājums, ka pieteicējai priekšnodokļa atskaitījumi ir liegti tāpēc, ka kāds no darījumu ķēdes dalībniekiem ir pieļāvis kādus pārkāpumus. Priekšnodokļa tiesības pieteicējai ir liegtas tāpēc, ka pati pieteicēja nav ievērojusi likuma ,,Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus, kā rezultātā savos grāmatvedības reģistros ir uzrādījusi nepatiesu informāciju, tādējādi pārkāpjot arī likuma ,,Par grāmatvedību" 2.panta prasības. Turklāt nepatiesas informācijas iegrāmatošana savos grāmatvedības reģistros jau pati par sevi liecina par pieteicējas informētību par iesaistīšanos nepamatotā nodokļa samazināšanas plānā.

[33] Augstākā tiesa arī atzinusi, ka priekšnodokļa tiesību liegšanai ir jākonstatē viens no šādiem apstākļiem: 1) darījums faktiski nemaz nav noticis (preces reāli nav piegādātas vispār, noformēti ir tikai dokumenti); 2) pieteicēja pati iesaistījusies darījumā ar fiktīvo uzņēmumu, līdz ar to nodokļu sistēmas ļaunprātīgā izmantošanā; 3) pieteicēja ir bijusi informēta, ka tiek iesaistīta darījumā ar fiktīvo uzņēmumu. Pierādījumus par to, ka ar lielu ticamību pastāv kāds no minētajiem apstākļiem, jāiesniedz dienestam, bet *tos jāatspēko pieteicējai* (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 10.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-12/13 12.punktu*). Nodokļu lietās ne tikai Latvijā, bet arī citās valstīs (*sk., piemēram, Eiropas Tiesību profesoru asociācijas mājas lapā http://www.eatlp.org 2011.gada kongresa materiālos ievietotos ziņojumus*) pierādījumu nasta gulstas ne tikai uz nodokļu administrāciju, bet arī uz nodokļu maksātāju.

Apgabaltiesa uzskata, ka izskatāmajā lietā noskaidroto apstākļu un iegūto pierādījumu kopums ļauj izdarīt secinājumu, ka darījumi starp pieteicēju un SIA ,,PLS" nav notikuši, un pieteicēja par to nevarēja nezināt. Pierādījumus, kas šādu secinājumu atspēkotu, pieteicēja nav iesniegusi.

[34] Pieteicēja pieteikumā ir norādījusi, ka SIA ,,PLS" ir veikta nodokļu pārbaude, kuras rezultātā dienests atzina darījumus ar pieteicēju, bet šī audita ietvaros darījumi netiek atzīti.

Dienests tiesai ir norādījis, ka SIA „PLS" nav veikts audits vai datu atbilstības pārbaude, kuras rezultātā pieteicējas darījumi ar SIA „PLS" būtu atzīti. SIA „PLS" tika veikta tematiskā pārbaude par darījumiem līdzīgā taksācijas periodā, kuras laikā dienests nekonstatēja būtiskus pārkāpumus, bet tas nenozīmē, ka dienests nevar veikt par to pašu taksācijas periodu padziļinātu nodokļu aprēķināšanas pareizības pārbaudi, proti, nodokļu auditu. Tematiskā pārbaude un nodokļu audits ir divi dažādi kontroles pasākumi. Darījuma faktisko esību var konstatēt, tikai veicot auditu vai datu atbilstības pārbaudi.

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka atbilstoši Augstākās tiesas atzītajam nav nozīmes, kāds bija tematisko pārbaužu objekts un vai tas sakrīt ar audita objektu. Veikta tematiskā pārbaude neierobežo nodokļu administrāciju veikt atkārtotu tematisko pārbaudi vai auditu. Tematiskās pārbaudes secinājumiem nav ietekmes uz nodokļa maksātāja tiesisko stāvokli, t.i., to rezultātā netiek uzlikts tiesiski saistošs pienākums, kas ietekmē nodokļa saistības (*sk. Augstākās tiesas 2015.gada*

21.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-86/2015 10.punktu).

[35] Pieteicēja norādījusi, ka dienests nav ievērojis likuma ,,Par nodokļiem un nodevām" 37.pantā noteikto apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas termiņu. Par to lietā strīda nav. Tomēr šis apstāklis nav pamats pārsūdzētā lēmuma atcelšanai, jo atbilstoši Augstākās tiesas atzītajam procesuālo tiesību normu pārkāpums ir jāvērtē atkarībā no tā ietekmes uz galīgo lēmumu, tas ir, jānoskaidro minētā procesuālā pārkāpuma ietekme uz administratīvā akta saturu. Attiecībā uz privātpersonu procesuālais pārkāpums kļūst tiesiski nozīmīgs tikai tad, ja tas ietekmēja vai varēja ietekmēt administratīvā akta saturu (*sal. sk. Augstākās tiesas sprieduma lietā Nr.SKA-386/2006 7. un 8.punktu*). Dienests, pieņemot pārsūdzēto lēmumu ar termiņa nokavējumu un neinformējot pieteicēju par termiņa kavējumu, tā iemesliem un datumu, kad pārsūdzētais lēmums tiks pieņemts, nav ievērojis labas pārvaldības principu. Vienlaikus konkrētajos apstākļos apgabaltiesa nekonstatē, ka minētais procesuālais pārkāpums būtu ietekmējis pārsūdzētā lēmuma saturu.

Gadījumā, ja augstāka iestāde laikus neizdod administratīvo aktu, personai ir tiesības, arī nesagaidot augstākas iestādes lēmumu, vērsties tiesā par administratīvā akta atcelšanu (par galīgo uzskatot to redakciju, kādu persona pēdējo ir saņēmusi), turklāt tādā gadījumā ir pieļauts ilgāks pārsūdzības termiņš saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188.panta piekto daļu. Tātad šāda nokavējuma sekas ietekmē nevis lietas iznākumu, bet ietekmē pārsūdzības termiņu un kārtību (*sk. Augstākās tiesas 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-125/2007 23.5.punktu, 2008.gada 29.maija sprieduma lietā Nr.SKA-218/2008 11.punktu, 2009.gada 12.marta rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-143/2009 9.punktu*).

Tā kā pieteicēja nav norādījusi, kā to ir nelabvēlīgi ietekmējis dienesta pieļautais procesuālais pārkāpums, tā kā apgabaltiesa šādu ietekmi nekonstatē, un, tā kā pieteicēja nav izmantojusi savas pārsūdzības tiesības vērsties administratīvajā tiesā pret sākotnējo lēmumu, ņemot vērā, ka pārsūdzētais lēmums netika pieņemts likumā noteiktajā termiņā, apgabaltiesa nekonstatē, ka dienesta pieļautais procesuālais pārkāpums izskatāmajā gadījumā ir ietekmējis pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Alveres" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2014.gada 6.jūnija lēmuma Nr.22.9/L-15182 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Kanenberga

Tiesneši D.Makarova

V.Poķis